

KONSOLIDIRANO LETNO POROČILO 2021

1**O SKUPINI ELRAD
INTERNATIONAL**

- 1.1 SKUPINA ELRAD V LETU 2021
  - 1.1.1 [Ključni kazalniki poslovanja](#)
- 1.2 PREDSTAVITEV SKUPINE ELRAD INTERNATIONAL
  - 1.2.1 [Skupina Elrad](#)
  - 1.2.2 [Poslanstvo, vizija in vrednote](#)
  - 1.2.3 [Dejavnost in zgodovina podjetja](#)
  - 1.2.4 KORPORATIVNO UPRAVLJANJE
    - 1.2.4.1 [Izjava o upravljanju](#)

2**POSLOVNO
POROČILO**

- 2.1 POSLOVNE DEJAVNOSTI IN USTVARJANJE
VREDNOSTI
  - 2.1.1 [Razvoj novih izdelkov](#)
  - 2.1.2 [Razvoj kontrolnih priprav](#)
  - 2.1.3 [Investicije in tehnološke posodobitve](#)
- 2.2 INTEGRIRANI SISTEMI VODENJA IN KAKOVOST
- 2.3 VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU
- 2.4 TRAJNOSTNI RAZVOJ
  - 2.4.1 [Ekonomija: Analiza uspešnosti poslovanja](#)
  - 2.4.2 [Odnosi z zaposlenimi in širšo skupino](#)
  - 2.4.3 [Kadrovski kazalniki](#)
  - 2.4.4 [Razvoj zaposlenih](#)
  - 2.4.5 [Komuniciranje z zaposlenimi](#)
  - 2.4.6 [Odgovornost do širše družbene skupnosti](#)
- 2.5 UPRAVLJANJE S TVEGANJI

3**RAČUNOVODSKO
POROČILO**

- 3.1 KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI
  - 3.1.1 Izkaz finančnega položaja na dan 31.12.2021
  - 3.1.2 Konsolidirani izkaz poslovnega izida za poslovno leto končano 31.12.2021
  - 3.1.3 Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa za poslovno leto končano 31.12.2021
  - 3.4 Konsolidirani izkaz denarnih tokov za poslovno leto končano 31.12.2021
  - 3.1.5 Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za poslovno leto končano 31.12.2021
- 3.2 IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA
- 3.3 POJASNILA K KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM
  - 3.3.1 [Predstavitve skupine Elrad International](#)
  - 3.3.2 [Osnove za sestavitev računovodskih izkazov](#)
  - 3.3.3 [Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev](#)
  - 3.3.4 [Na novo sprejeti standardi in pojasnila](#)
- 3.4 POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA
- 3.5 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA
- 3.6 DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA
- 3.7 POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

KAZALO TABEL, GRAFOV IN SLIK

KAZALO SLIK

- Slika 1: Ključni kazalniki poslovanja
- Slika 2: Poslanstvo, vizija in vrednote
- Slika 3: Zgodovina Skupine
- Slika 4: Področja dejavnosti
- Slika 5 Elrad razvoj
- Slika 6 Razvoj in izdelava kontrolnih priprav
- Slika 7 Sistemi vodenja
- Slika 8 Ključni kazalniki poslovanja

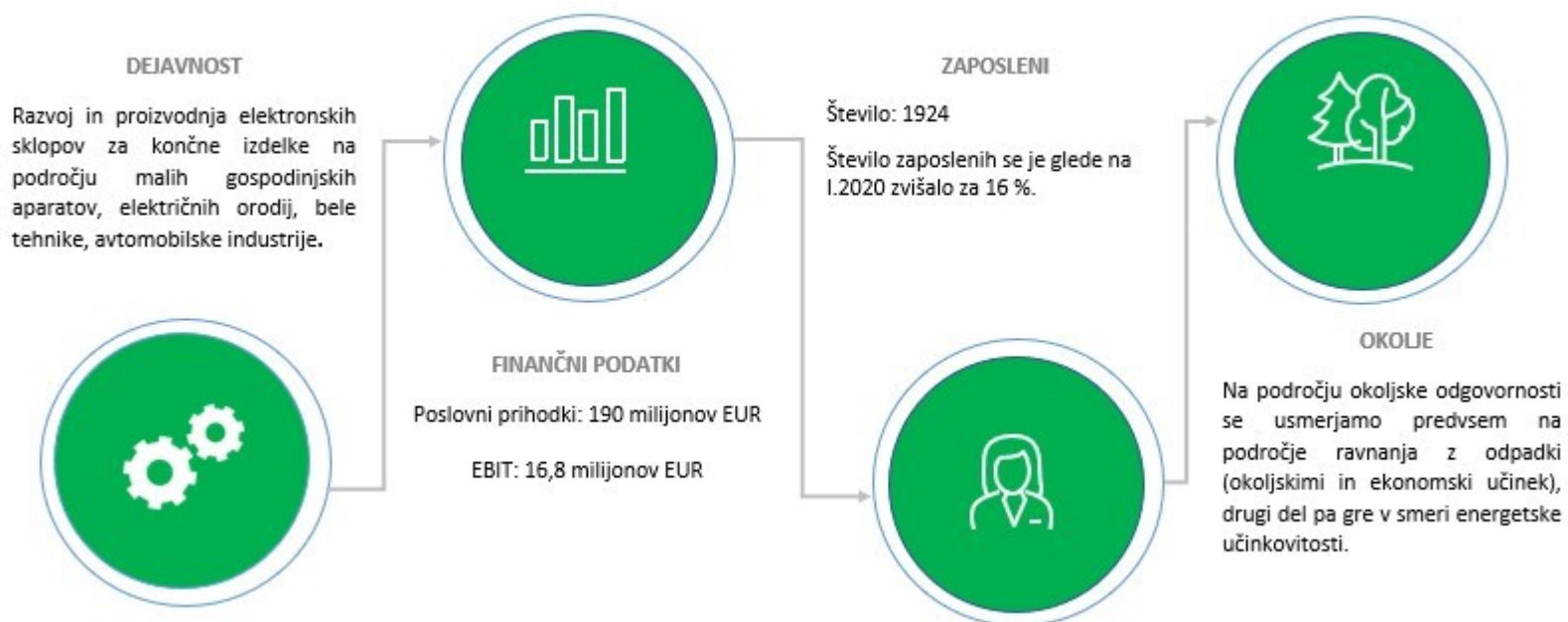
KAZALO TABEL

- Tabela 1: Finančna uspešnost poslovanja
- Tabela 2: Gibanje števila zaposlenih
- Tabela 3: Struktura zaposlenih glede na spol

1 O skupini Elrad International

1.1 Skupina Elrad International v letu 2021

1.1.1 Ključni kazalniki poslovanja

Slika 1: Ključni kazalniki poslovanja

inovativno • zanesljivo • globalno
E ELRAD
International

inovativno
zanesljivo
globalno

inovativno • zanesljivo • globalno
E ELRAD
International

inovativno
zanesljivo
globalno

inovativno • zanesljivo • globalno
E ELRAD
International

inovativno
zanesljivo
globalno

1.2 Predstavitev Skupine Elrad International

1.2.1 Obvladujoča družba Skupine Elrad

Naziv podjetja:	ELRAD INTERNATIONAL razvoj in proizvodnja elektronskih naprav, d.o.o.
Krajši naziv podjetja:	ELRAD INTERNATIONAL, d. o. o.
Sedež:	Ljutomerska cesta 47, 9250 Gornja Radgona
Ustanovitev:	1996
Glavna dejavnost skupine:	razvoj in proizvodnja elektronskih naprav
Klasifikacija dejavnosti:	26.400
Davčna številka:	SI 14705338
Matična številka:	5926475
Osnovni kapital:	187.781 EUR
Uprava:	G. Iztok Lipnik
Certifikati:	ISO 9001, ISO 14001, BS OHSAS 18001, Družini prijazno podjetje

Lastništvo

Lastniki	Struktura 2021	Struktura 2020
Kona International GmbH	55,1%	55,1%
Iztok Lipnik	30,0%	30,0%
Niama Capital GmbH	5,0%	5,0%
Johannes Joseph Dreu	4,9%	4,9%
Queck Axel	5,0%	5,0%

V letu 2021 ni bilo sprememb v lastništvu.

Podjetja v Skupini

ELRAD Electronics, d.o.o.	
Leto ustanovitve:	2020
Sedež družbe:	Gornja Radgona, Slovenija
Lastniški kapital:	200.000 €
Čisti poslovni izid v 2021:	9.462.819 €
Čisti prihodki iz prodaje 2021:	133.325.535 €
Število zaposlenih na 31.12.2021:	560

ELRAD Dongguan, Co. Ltd	
Leto ustanovitve:	2004
Sedež družbe :	Dong Guan City, Kitajska
Lastniški kapital:	1.925.529 €
Čisti poslovni izid v 2021:	5.983.400 €
Čisti prihodki iz prodaje 2021:	51.850.817 €
Število zaposlenih na 31.12.2021:	564

ELRAD Serbia, d.o.o	
Leto ustanovitve:	2004
Sedež družbe:	Vlasotinci, Srbija
Lastniški kapital:	12.346 €
Čisti poslovni izid v 2021:	394.878 €
Čisti prihodki iz prodaje 2021:	12.233.178 €
Število zaposlenih na 31.12.2021:	647

ELRAD Hongkong, Co. Ltd	
Leto ustanovitve:	2006
Sedež družbe :	Hong Kong
Lastniški kapital:	1.041 €
Čisti poslovni izid v 2021:	1.102.290 €
Čisti prihodki iz prodaje 2021:	53.813.689 €
Število zaposlenih na 31.12.2021:	1

ELRAD Electronics SA de CV	
Leto ustanovitve:	2018
Sedež družbe :	Guanajuato, Mehika
Lastniški kapital:	2.401.398 €
Čisti poslovni izid v 2021:	-3.195.979 €
Čisti prihodki iz prodaje 2021:	5.105.407 €
Število zaposlenih na 31.12.2021:	162

ZE Electronic Manufacturing Services Limited	
Leto ustanovitve:	2021
Sedež družbe :	Hong Kong
Lastniški kapital:	7.024.292 €
Čisti poslovni izid v 2021:	-1.622.197 €
Čisti prihodki iz prodaje 2021:	7.150 €
Število zaposlenih na 31.12.2021:	0

Podružnice: skupina nima podružnic.

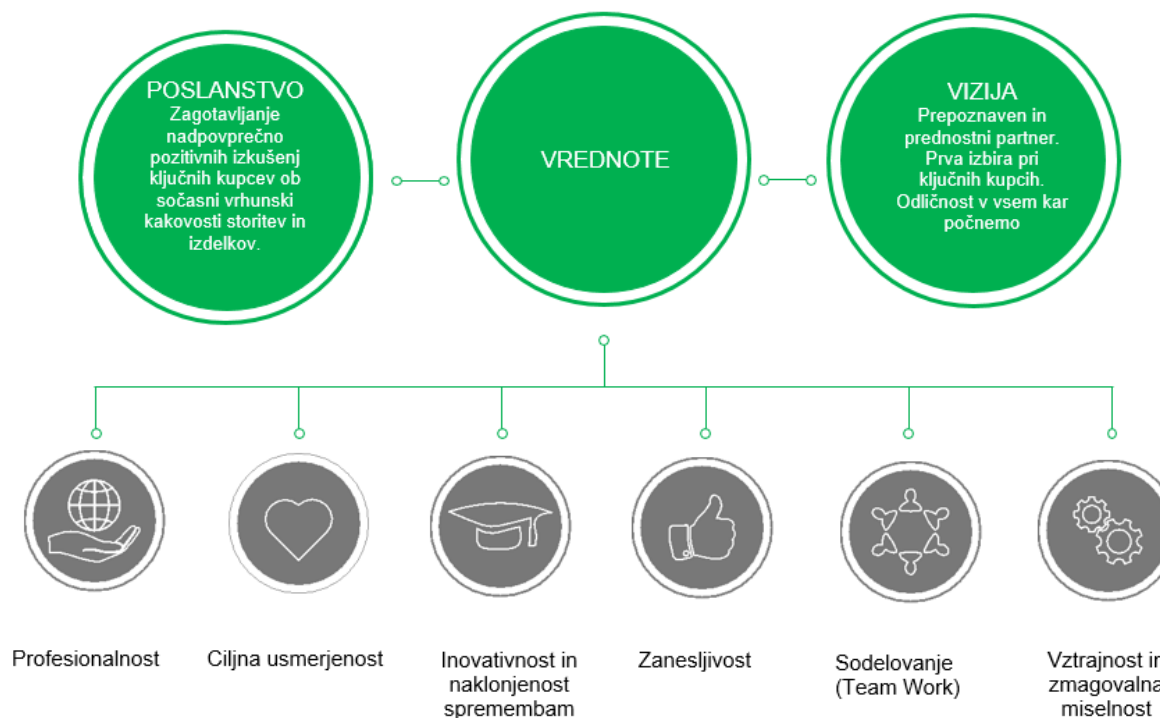
inovativno · zanesljivo · globalno

ELRAD
International

ELRAD International d.o.o., Ljubljanska c. 47, 9250 Gorje Radgona

1.2.2 Poslanstvo, vizija in vrednote

Slika 2: Poslanstvo, vizija in vrednote

Sledimo naši strategiji, viziji in vrednotam. Naša vizija je biti v svetu prepoznaven in prednostni partner, prva izbira pri ključnih kupcih, ter odličnost v vsem kar počnemo. Skupaj gradimo kulturo medsebojnega zaupanja, spoštovanja, sodelovanja in timskega dela, nenehnega učenja ter odgovornega in učinkovitega dela. Z delom v različnih kulturnih okoljih zaposleni širimo svoj pogled in razumevanje.

Naše strateške prioritete so:

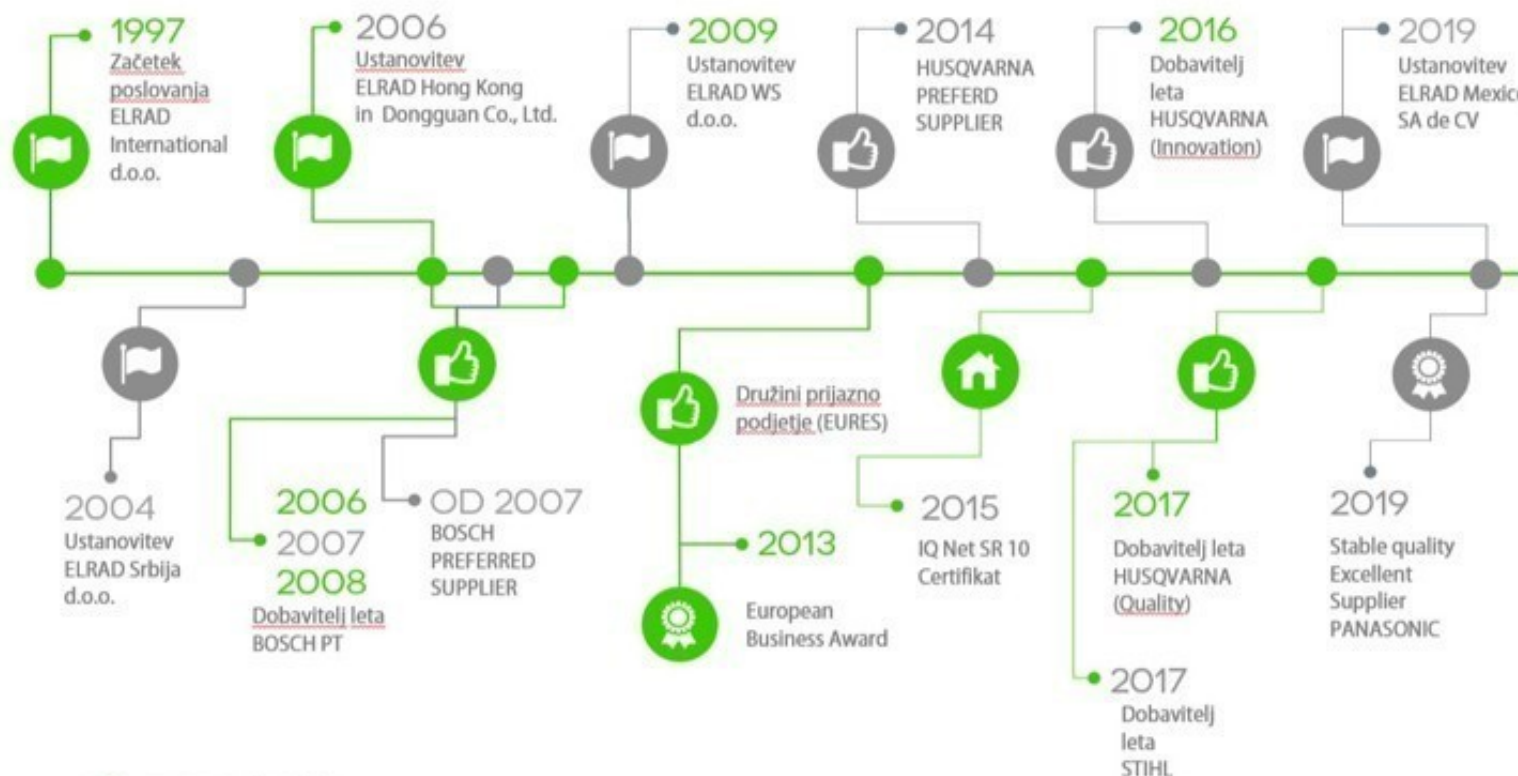
- Točnost in kvaliteta dobav kupcem
- Excellent Customer Servis
- Profitabilnost poslovanja

Naše vrednote predstavljajo tisto, za kar se zavzemamo, smo odgovorni državljani, poslovni partner in delodajalec. So del naše kulture podjetja in našega Kodeksa poslovne etike.

Kot zanesljiv poslovni partner dosledno izpolnjujemo obljube in prevzemamo odgovornost do kupcev, poslovnih partnerjev, zaposlenih, družbe in okolja. Zavedamo se pomena kakovostnega poslovanja v današnjem, vedno hitreje se spreminjajočem poslovnem svetu. Celovito obvladovanje kakovosti je nuja in želja vsakega podjetja ali organizacije, ki želi s svojimi izdelki ali storitvami konkurenčno nastopati na domačih in tujih trgih. Zato v Skupini Elrad dosledno spoštujemo temeljna načela družbene odgovornosti.

1.2.3 Dejavnost in zgodovina Skupine Elrad

Elrad je pričel poslovati leta 1997, ko se je pričela proizvodnja elektronskih regulacij za male gospodinjске aparate in električna orodja. Poslovanje je postopoma in v skladu s strategijo pridobivalo nove kupce in poslovanje Elrad-a se je le še krepilo. Danes imamo približno 90 kupcev za katere proizvajamo cca 800 elektronik.

Slika 3: Zgodovina Skupine

Skupina se ukvarja z razvojem in proizvodnjo elektronskih sklopov za končne izdelke na področjih malih gospodinjских aparatov, električnih orodij, bele tehnike, avtomobilske industrije in drugih področjih. Naši kupci so priznana imena v svetovnem merilu s katerimi že vsa leta izgrajujemo dolgoročen partnerski odnos.

Kupci vse bolj povprašujejo po celoviti storitvi. To pomeni, da tudi razvoj elektronike, ki je nato vgrajena v njihov gotovi proizvod, prepuščajo nam oz. našemu razvojnemu oddelku, ki ga z leti vse bolj krepimo. V tem vidimo tudi v prihodnje našo konkurenčno prednost in dodano vrednost saj skozi lastne razvite rešitve kupcem nudimo široko podporo. Vse bolj se povečuje interes kupcev po aparatih na baterijski pogon, zato vse bolj vstopamo tudi na ta tržni segment, ki je v precejšnji ekspanziji. Razpršenost področij delovanja je naša ciljna usmeritev, ki se je v kriznih časih izkazala za pravilno.

Slika 4: Področja dejavnosti

1.2.4 Korporativno upravljanje

1.2.4.1 Izjava o upravljanju obvladujoče družbe

Kot del svojega poslovnega poročila družba Elrad International v skladu s 5. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) vključuje tudi izjavo o upravljanju družbe.

Organa družbe sta:

- Skupščina družbenikov
- Direktor družbe kot organ vodenja družbe

Skupščina družbenikov

Skupščino družbenikov predstavljajo družbeniki in sprejema sklepe družbenikov ter skrbi za uresničevanje volje družbenikov. Družbeniki sprejmejo sklepe v skladu z družbeno pogodbo.

Direktor družbe

Direktor družbe vodi družbo samostojno in na lastno odgovornost in družbo zastopa in predstavlja brez omejitev. Družba ima direktorja. Pristojnosti in odgovornosti direktorja družbe so urejene z zakonom in družbeno pogodbo.

Kodeks upravljanja

Upravljanje družbe kot sistem razdelitve vlog, pristojnosti in odgovornosti med družbeniki in organi vodenja temelji na zakonskih določilih, dobri poslovni praksi ter načelih Kodeksa upravljanja za nejavne družbe, ki je dostopen na spletnem mestu Gospodarske zbornice Slovenije:

<https://www.gzs.si/mediji/Novice/ArticleId/52673/dobra-praksa-korporativnega-upravljanja-za-vec-tujih-investicij-objavljen-kodeks-upravljanja-za-nejavne-druzbe>

Organ vodenja družbe Elrad International d.o.o. je preveril skladnost z določili Kodeksa. Ugotovljeno je bilo, da je upravljanje v družbi skladno z določili Kodeksa z nekaterimi odstopanji, ki so po načelu »spoštuj ali pojasni« pojasnjena v nadaljevanju.

Odstopanja od kodeksa upravljanja družbe

Priporočilo 2.2.2.: Elrad International d.o.o. je družba z omejeno odgovornostjo in nima organa nadzora.

Priporočilo 2.4.: Družbena pogodba je dostopna preko spletne strani AJ PES-a. Objavljena oblika ne omogoča iskanja po besedilu.

Priporočilo 2.5.3.: Iztok Lipnik je član organa vodenja in hkrati družbenik.

Priporočilo 2.5.4.: Ni skladno s priporočilom, saj Elrad International d.o.o. nima organa nadzora.

Priporočilo 2.7.1.: Družbena pogodba ne vsebuje navedbe ciljev, ki jih uresničuje pri opravljanju svoje dejavnosti.

Priporočilo 2.8. in 2.9.: V skladu s politiko poslovanja družbe Elrad International d.o.o., javna objava politike upravljanja ni dovoljena.

Razmerje med družbo in družbeniki

Priporočilo 3.3.3.: Družba pooblaščenega revizorja ne povabi na skupščino saj družbeniki takšne potrebe ne vidijo.

Priporočilo 3.6.: Družba nima organa nadzora zato tega priporočila ne izvaja.

Sestava organa nadzora, delovanje in prejemki organa nadzora

Elrad International d.o.o. je brez organa nadzora zato to področje Kodeksa ni relevantno za upravljanje družbe.

Sestava organa vodenja

Priporočilo 6.3.4.: Družba nima organa nadzora zato tega priporočila ne izvaja.

Delovanje organa vodenja

Priporočilo 7.3.: Družba Elrad International d.o.o. s člani organa vodenja nima sklenjene pogodbe za zavarovanje odškodninske odgovornosti.

Prejemki članov organa vodenja

Elrad International d.o.o. je brez organa nadzora zato to področje Kodeksa ne izvaja v skladu s priporočili.

Usposabljanje članov organa vodenja in nadzora

Priporočilo 9.2.: Družba nima organa nadzora zato tega priporočila ne izvaja.

Revizija in sistem notranjih kontrol

Priporočilo 11.1.2.: Družba nima organa nadzora zato tega priporočila ne izvaja.

Priporočilo 11.1.3.: Družba tega priporočila še ne izvaja.

Priporočilo 11.3.: Družba nima organa nadzora in ne revizijske komisije zato po tej vsebini tega priporočila ne izvaja. Sistem notranjih kontrol družbe izvaja služba financ, računovodstva in kontrolinga. Ustreznost notranjih kontrol je preverjana tudi s strani revizorja katerega priporočila družba dosledno upošteva.

Glavne značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Vodstvo družbe je odgovorno za vzpostavljanje in zagotavljanje delovanja notranjega kontroliranja in notranjih računovodskih kontrol, izbiranje in uporabljanje računovodskih usmeritev ter varovanje premoženja družbe.

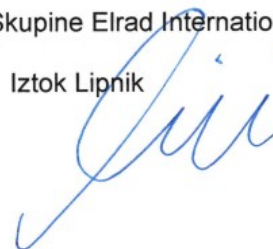
Namen sistema notranje kontrole je zagotoviti učinkovitost in uspešnost delovanja, zanesljivost računovodskega poročanja in skladnost z veljavnimi zakoni ter drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi.

Družba ima vzpostavljen sistem obvladovanja tveganja, povezan z računovodskim poročanjem. Pravilnost, popolnost in resničnost računovodskega poročanja zagotavljamo z izvajanjem naslednjih vrst notranje kontrole:

- kontrola pravilnosti računovodskih podatkov, ki jih zagotavljamo na različne načine, na primer z usklajevanjem postavk s kupci in dobavitelji,
- kontrole popolnosti zajemanja podatkov (npr. zaporedje dokumentacije, številčenje dokumentov),
- kontrola razmejitev dolžnosti in odgovornosti (npr. ločeno izvajanje evidentiranja in plačevanja),
- kontrola omejitve dostopa (pravice dostopa do računovodskih evidenc so selektivno dodeljene).

Predsednik Skupine Elrad International

Iztok Lipnik

2 POSLOVNO POROČILO

2.1 Naše dejavnosti in ustvarjanje vrednosti

2.1.1 Razvoj novih izdelkov

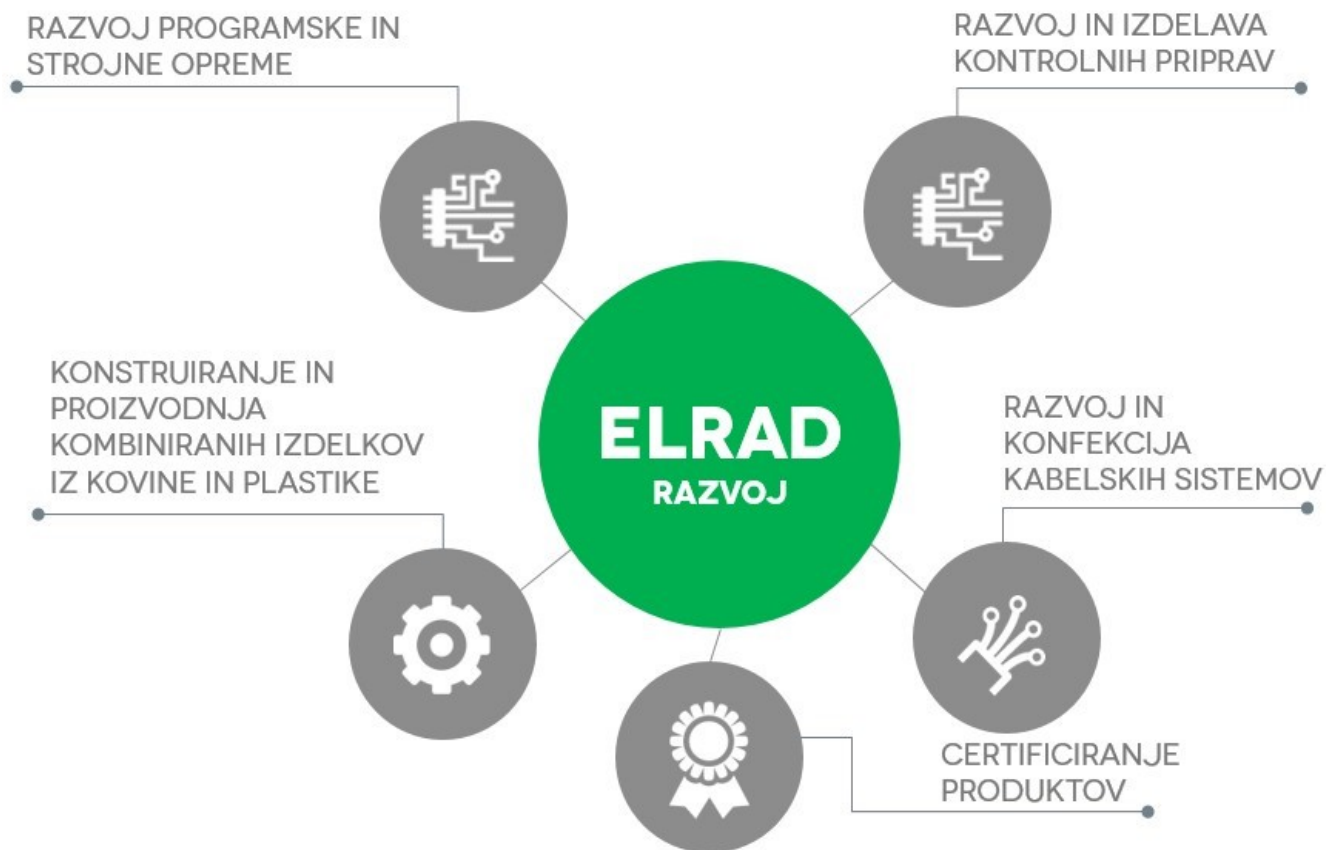
Razvojne aktivnosti v letu 2021 so bile še bolj usmerjene v razvoj različnih baterijskih sistemov ter elektronik, ki jih poganja energija iz baterij. Zaradi kupčevih potreb, se je v veliki meri zaključil razvoj BMS (Battery Management System) elektronike in na tem istem konceptu se je izkalila nova izvedenka te elektronike. Te elektronike smo zasnovali prav zaradi kupčevih želja, ki je primoran slediti oblikovalskim trendom električnih koles in periodično menjavati oblike baterijskega paketa. Poleg tega se je intenziviralo razvojno sodelovanje s ključnimi kupci, za katere se je razvila elektronika, ki služi novi generaciji baterijskih orodij.

S področja razvoja testnih priprav smo uspešno zaključili in uvedli v proizvodnjo večino elektronskih modulov, ki jih uporabljamo v naših proizvodnih testnih pripravah. Vse naprave smo podprli z ustrezno programsko opremo, ki smo jo razširili s podporo za kolaborativno robotsko testiranje. Rezultat tega so robotizirane linije za testiranje elektronik, ki deluje v Elrad Electronics, Elrad Srbija, predvideva pa se postavitve takšne linije tudi na Filipinih.

2.1.2 Razvoj kontrolnih priprav

V preteklem letu 2021 je bilo s strani oddelka RKP izdelanih 279 kosov kontrolnih (ICT & FCT) in programirnih priprav. Od tega je 112 kosov bilo izdelanih popolnoma na novo. Predelanih pa je bilo 167 kosov priprav.

V prihodnje pa je eden glavnih ciljev da se izvede šolanje/usposabljanje sodelavcev iz proizvodnje v EGR in ES za samostojno reševanje zastojev, odpravo napak, ter ugotavljanje vzrokov za le-te na področju testnih priprav. S tem želimo zmanjšati obremenitev na razvojne inženirje testnih aplikacij. Predvideva se tudi prehod beleženja arhivskih podatkov v poenoteno bazo na skupnem strežniku. Cilj je tudi čim več kontrolnih priprav povezati v omrežje, ter s tem omogočiti enostavnejšo manipulacijo z arhivskimi podatki in nastavitvami.

Slika 5 Elrad razvoj

Slika 6 Razvoj in izdelava kontrolnih priprav

2.1.3 Investicije in tehnološke posodobitve

V Skupini Elrad namenjamo veliko sredstev za posodobitev strojne opreme in širite proizvodnih kapacitet v vseh lokacijah Elrad Skupine. Skupina je tako realizirala investicije v sistem za merjenje elektronik, sistem za pranje spajkalnih mask, opremo za čiščenje s suhim letom, robotske celice in druge inovacije, ki so usmerjene v povečevanje kapacitet, produktivnosti ter strmijo k napredku in razvoju Elrad Skupine.

2.2 Integrirani sistemi vodenja in kakovost

Naša skupina je zelo vpeta v širše družbeno okolje Gornje Radgone z okolico in zelo povezano s širšim krogom zainteresiranih deležnikov. Zavedamo se, da socialni, družbeni in gospodarski razvoj skupaj ustvarjajo svetlejšo prihodnost in boljšo družbo. Tako lahko s ponosom trdimo, da z znanjem, profesionalnostjo, inovativnostjo, predanostjo, agilnostjo, delavnostjo, ambicioznostjo ter s svojim širokim področjem delovanja zagotavljamo številna delovna mesta, bistveno prispevamo k prepoznavnosti naših krajev ter k napredovanju celotne regije. Tudi v bodoče želimo biti ena izmed vodilnih družb na področju razvoja in proizvodnje raznovrstnih elektronskih regulacij globalno.

S hitrim prilagajanjem potrebam trgov in novostim zakonodaje, ciljno usmerjenostjo, stalnim izboljševanjem procesov, vlaganjem v zaposlene in opremo, vpeljavo naprednih sistemov dela in ustreznimi metodami za obvladovanje kakovosti, potrjujemo in zagotavljamo sposobnost procesov za doseganje načrtovanih ciljev kakovosti. V vseh procesih sistematično obravnavamo in vodimo tveganja in priložnosti. Naš cilj je doseganje trajnostnega razvoja in predvsem odličnosti v vsem kar počnemo. Naš moto v kakovosti je: «naredimo dobro prvič». Naša vizija je vodenje visoko učinkovitega sistema kakovosti, ki bo zagotavljal nenehno preseganje kupčevih zahtev in pričakovanj ter nadpovprečno zadovoljstvo kupca.

Vpeljani sistemi vodenja

Poslovanje Skupine temelji na vpeljanih različnih sistemih vodenja in standardov kakovosti. Leta 1998 smo vpeljali prvi sistem standard kakovosti ISO 9001. Od takrat dalje sisteme vodenja kakovosti v skupini stalno nadgrajujemo in razširjamo. Poleg certificiranega sistema vodenja kakovosti ISO 9001 imamo že od leta 2004 vpeljan certifikat za sistem ravnanja z okoljem ISO 14001.

V letu 2020 smo izvedli uspešen prehod na nov sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu ISO 45001. Dodatno imamo vpeljan sistem vodenja družbene odgovornosti IQ Net SR 10, družini prijazno podjetje ter FLA kodeks ravnanja na delovnem mestu. V letu 2020 smo potrdili skladnost vseh vzpostavljenih sistemov vodenja.

V prihodnjem letu načrtujemo vpeljavo standarda za avtomobilsko industrijo IATF 16949, z namenom da dvignemo prepoznavnost in izpostavljenost tudi na področju avtomobilske industrije. Želimo dvigniti sistem vodenja kakovosti z namenom zmanjšati variacijo in izmet na področju dobavne verige, dvigniti zavedanja preprečevanja napak ter z večjim poudarkom na nenehnem izboljševanju.

Dodatno bomo v prihodnjih letih vpeljali tudi standard sistem vodenja varovanja informacij ISO 27001 in standard za avtomobilsko industrijo IATF 16949.

Delovanje sistemov vodenja podpira centraliziran dokumentacijski sistem, ki ga z digitalizacijo in drugimi ukrepi nenehno izboljšujemo ter prispevamo h krajšanju časa od priprave dokumenta, začetka njegove veljavnosti, njegovi vpeljavi, boljši dostopnosti in zaščiti dokumentov. Zahteve odjemalcev, novosti zakonodajnih zahtev in dobrih praks spremljamo in jih sistematično uvajamo v vse procese in sisteme vodenja.

Slika 7 Sistemi vodenja

Sistematično in skladno obvladujemo nabavne procese, procese razvoja in raziskav, projektnega vodenja, proizvodnje izdelkov, distribucije, prodaje in trženja do spremljanja zadovoljstva odjemalcev. Odlična podpora odjemalcem, agilnost v delovanju, učinkovitost podjetja in stalno doseganje poslovnih ciljev bodo ključni cilji tudi v prihodnje.

Presoje sistema vodenja kakovosti

Sisteme vodenja in kakovosti nadzorujejo certifikacijski organi, preverjamo ga tudi z notranjimi presojami in presojami naših kupcev. Z uspešno izvedenimi notranjimi in zunanji presojami zagotavljamo nemoteno dobavljivost naših izdelkov na različne trge, saj s tem ohranjamo veljavnost in ustreznost dovoljenj za proizvodnjo elektronskih regulacij.

Vsako leto potekajo presoje kupcev, ki presojajo splošno sprejeto dobro proizvodno prakso, ustreznost sistemov vodenja ter izpolnjevanje kupčevih zahtev. Ugotovitve potrjujejo, da skupina izpolnjuje in presega zahteve kupcev.

V letu 2021 so se nadaljevale presoje sistemov vodenja kakovosti in ocenjevanja naših dobaviteljev. V skladu z ugotovitvami na področju zagotavljanja kakovosti materialov in surovin proizvedenih pri naših dobaviteljih, uvajamo potrebne ukrepe za zmanjšanje tveganja na sprejemljivo raven in skupaj z dobavitelji razvijamo in načrtujemo njihovo kakovost. Cilj vodenja in razvoja celotne nabavne verige je zagotoviti preventivno delovanje na področju kakovosti oz. pravočasno ugotovitev potencialnih odstopanj na mestu dogodka, torej že v procesu pri dobaviteljih.

Procesi zagotavljanja kakovosti

Osnovna izhodišča za vzpostavitev in razvoj sistema kakovosti so določena v poslovni politiki in sistemu vodenja kakovosti skupine, kateri hkrati določa enotno politiko kakovosti ter upošteva zakonodajo, standarde in zahteve kupcev.

Procesi s področja kakovosti so integrirani v ostale procese podjetja in omogočajo izvajanje osnovnih pravil delovanja vseh procesov družbe. Stalna naloga je nadgradnja sistemov kakovosti, s čimer izboljšujemo učinkovitost proizvodnih in administrativnih procesov ter kakovost in konkurenčnost izdelkov in storitev. Ključni pogoj je predstavlja stalno usposabljanje zaposlenih ter posledično nadgrajevanje znanja organizacije tako s področja kakovosti kot ostalih področij. V sodelovanju z odjemalci in strokovnjaki iz različnih področij prepoznavamo priložnosti za izboljšave in posledično v procese družbe uvajamo novosti.

Za kakovost, varnost in učinkovitost izdelka je pomembno, da je kakovost vključena v najzgodnejše faze razvoja in uvajanja novih projektov. Pravočasna vpeljava vodenja kakovosti na začetku pomeni nadpovprečno zadovoljstvo kupca na koncu. Z uvajanjem novega znanja in orodij, poglobljanjem razumevanja procesov in ustreznimi viri zagotavljamo, da kakovost izdelkov in procesov ustreza najnovejšim standardom in zahtevam kupcev.

Sproščanje vhodnih surovin in materialov zagotavljamo v skladu z zahtevami kupcev in predpisanih standardov v obliki vpeljanega procesa naprednega načrtovanja kakovosti produktov. Ustrezna kakovost surovin in materialov proizvedenih pri dobaviteljih znotraj dogovorjenih dobavnih rokov, omogoča optimalno načrtovanje in izvedbo proizvodnih procesov.

Kakovost naših izdelkov na trgu in odzive kupcev, povezane s kakovostjo izdelkov in storitev naših izdelkov, redno spremljamo v njihovem celotnem življenjskem ciklu. Na vsako reklamacijo, mnenje ali predlog glede kakovosti se odzovemo agilno in v skladu s predpisanim postopkom obravnave reklamacij kupcev. Ključni kazalnik kakovosti izdelkov na trgu predstavlja število prejetih reklamacij (oz. incidentov) kupcev, dosežena ocena na presojah kupcev in število ppm-ov. Kot dolgoročen cilj smo sprejeli filozofijo 0 –ppm strategijo tako na področju kupcev kot dobaviteljev, s čimer se želimo približati najboljšim podjetjem na področju obvladovanja kakovosti na svetu.

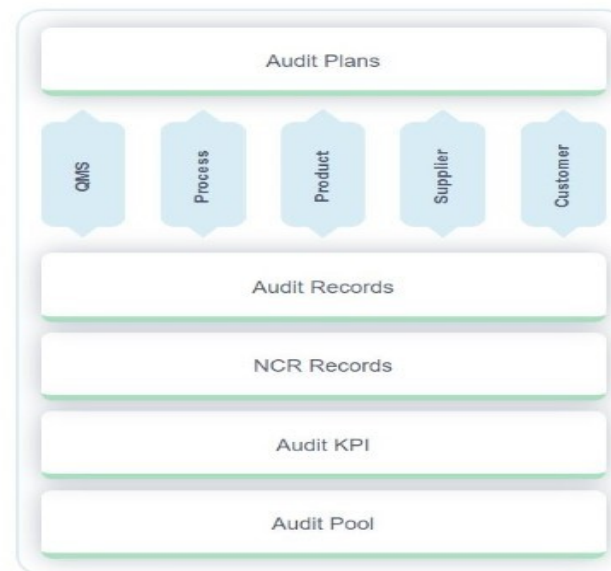
V skladu s procesnimi zahtevami nenehno nadgrajujemo dokumentacijski in informacijski sistem, kar nam omogoča pregledno in učinkovito uporabo informacij. Dokumentacija, s katero dokazujemo kakovost izdelkov, je sistematično urejena in vedno pripravljena za presoje certifikacijskih organov oziroma presoje naših kupcev, partnerjev. Glede na potrebe prodaje in proizvodnje načrtujemo in usklajujemo dejavnosti za pravočasno sproščanje vhodnih materialov, polizdelkov in končnih izdelkov. Število na trg sproščenih serij je odvisno od prodajnih potreb in realizacije proizvodnih dejavnosti. Pri sproščanju serij nenehno spremljamo odzivni čas vseh deležnikov in skrbimo, da so izdelki pravočasno sproščeni ter dobavljeni.

Usmeritve sistema kakovosti

Nadpovprečno zadovoljstvo kupcev z Elradovimi izdelki in storitvami je eden od ključnih strateških ciljev podjetja. Usmeritve sistema kakovosti usklajujemo z zahtevami in pričakovanji kupcev znotraj zakonodajnih okvirov in smernic dobre proizvodne prakse. Informacije o zadovoljstvu kupcev z našimi izdelki stalno spremljamo neposredno s pomočjo vprašalnika za zadovoljstvo kupcev in posrednih kazalnikov, katerih namen je izboljševanje procesov in nenehen dvig zadovoljstva naših kupcev.

Zadovoljstvo kupcev z našimi izdelki in storitvami zagotavljamo s spoštovanjem in izvajanjem pogodb o zagotavljanju kakovosti in z letnimi presojami sistemov vodenja kakovosti, presoj procesov in presoj izdelkov. Redno izvajamo mesečne preglede kazalnikov kakovosti, ki obravnavajo ključne procese v podjetju in vplivajo na kakovost, varnost, produktivnost in učinkovitost izdelkov. Velik poudarek dajemo varovanju okolja, varnosti in zdravju pri delu ter družbeni odgovornosti (upoštevamo tudi zahteve ISO 14001, ISO 45001 in SR 10).

Zavedamo se, da je kakovost ključna sestavina vseh procesov podjetja in se odraža v vseh procesnih korakih, v vseh delovnih nalogah, izdelkih ter pri vsakem zaposlenem. Ker vedno obstajajo možnosti za izboljšave, zato za spodbujanje zavezanosti h kakovosti (poteka tudi na področjih učinkovitosti, varnosti, varčnosti, znanja, koristnih predlogov in okolja) zaposlene usmerjamo k nenehnemu razmišljanju in iskanju predlogov za izboljšave. Naša stalna usmeritev je izboljšanje agilnosti delovanja – od razumevanja sprememb, prilagajanja zahtevam in potrebam trgov ter poenotenja vseh sistemov vodenja in kakovosti v procesih znotraj skupine Elrad.

Slika 8 Ključni kazalniki poslovanja

2.3 Varnost in zdravje pri delu

V Skupini Elrad se zavedamo, da z zagotavljanjem varnosti in zdravja pri delu poleg osnovnega namena povečujemo tudi zadovoljstvo zaposlenih. Z izboljševanjem ustreznih organizacijskih in varnostnih ukrepov si prizadevamo zmanjševati tveganja, ki izhajajo iz delovnih procesov. Iščemo rešitve, ki so zdravju prijaznejše in varnejše za zaposlene. V nove projekte in procese vključujemo najnovejša spoznanja s področja varnosti in zdravja pri delu ter spremljamo tveganja za nastanek nezgod in zdravstvenih okvar. Tveganja periodično ocenjujemo in jih z ustreznimi varnostnimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni. Pri tem skrbimo za povezovanje z drugimi področji varnosti, zlasti s področjem varstva pred požarom, področjem ravnanja z okoljem ter družbeno odgovornostjo.

Aktivno skrbimo za promocijo zdravja ne samo na delovnem mestu, ampak želimo, da vsi zaposleni sprejmejo zdrav življenjski slog. V ta namen izvajamo usposabljanja, skrbimo za ponudbo uravnotežene in letnemu času primerne prehrane, organiziramo ponudbo različnih športnih programov, sistematično spremljamo zdravstveno stanje zaposlenih po opravljenih obdobjih pregledih...

Urejen imamo kotiček za zdravje. Zaposlene z letaki in zloženkami obveščamo o preventivnih pregledih in cepljenju proti različnim nevarnim boleznim ter aktualnih zdravstvenih vsebinah in promoviramo zdrav način življenja z objavo člankov in informacij o gibanju in zdravi prehrani.

Predvsem v proizvodnji uvajamo ergonomske izboljšave delovnih mest; kjer je to mogoče, oblikujemo delovna mesta tako, da zaposlenim pri delu omogočajo stoječ ali sedeč položaj.

Potencialna tveganja, skoraj dogodke in incidente redno spremljamo, analiziramo ter na tej osnovi uvajamo ustrezne preventivne in korektivne ukrepe, hkrati zaposlene osveščamo o pomembnosti njihovega evidentiranja.

2.4 Trajnostni razvoj

2.4.1 Ekonomija: finančna uspešnost poslovanja

V Skupini Elrad International smo v letu 2021 ustvarili 187 mio EUR čistih prihodkov iz prodaje, kar predstavlja 28% rast glede na preteklo leto. Prihodki so višji zaradi višje prodaje materiala na trgu.

v EUR	v EUR					
	2021	2020	Absolutna razlika	Indeks	Delež v prihodkih od prodaje 2021	Delež v prihodkih od prodaje 2020
1. Prihodki od prodaje	187.497.339	146.415.498	41.081.841	128,1	100,0%	100,0%
2. Sprememba vrednosti zalog	3.010.727	-2.448.559	5.459.286	-123,0	1,6%	-1,7%
3. Drugi poslovni prihodki	1.255.965	1.607.981	-352.016	78,1	0,7%	1,1%
4. Nab. vred. prod. blaga in materiala	-2.422.122	-1.516.719	-905.403	159,7	-1,3%	-1,0%
5. Stroški materiala	-121.775.643	-87.638.338	-34.137.305	139,0	-64,9%	-59,9%
6. Stroški storitev	-9.569.552	-9.737.744	168.192	98,3	-5,1%	-6,7%
7. Stroški dela	-33.642.402	-27.528.217	-6.114.185	122,2	-17,9%	-18,8%
8. Odpisi vrednosti	-6.684.923	-6.129.674	-555.249	109,1	-3,6%	-4,2%
9. Drugi poslovni odhodki	-826.456	-897.011	70.555	92,1	-0,4%	-0,6%
Poslovni izid iz poslovanja	16.842.934	12.127.218	4.715.717	138,9	9,0%	8,3%
10. Drugi finančni prihodki	2.337.841	549.364	1.788.477	425,6	1,2%	0,4%
11. Drugi finančni odhodki	-3.710.875	-1.832.263	-1.878.612	202,5	-2,0%	-1,3%
Finančni izid	-1.373.034	-1.282.899	-90.135	107,0	-0,7%	-0,9%
12. Delež izgube pridružene družbe	-794.876	0				
Poslovni izid pred davki	14.675.024	10.844.319	3.830.705	135,3	7,8%	7,4%
13. Obračunani davek	-3.000.856	-2.035.526	-965.331	147,4	-1,6%	-1,4%
14. Odloženi davki	992.604	774.429	218.175	128,2	0,5%	0,5%
Davek iz dobička	-2.008.253	-1.261.097	-747.156	159,2	-1,1%	-0,9%
Čisti poslovni izid poslovnega leta	12.666.771	9.583.222	3.083.549	132,2	6,8%	6,5%

Tabela 1: Finančna uspešnost poslovanja

Naša izpostavljenost je dokaj nizka predvsem zaradi razpršenosti naših kupcev in ob upoštevanju dejstva, da tudi naši največji kupci nastopajo v dokaj različnih panogah ponudbe končnih izdelkov na trgu (Lawn&Garden, Mali gospodinjski aparati, Električna orodja, Bela tehnika, Avtomobilska industrija in druga področja).

Poslovni izid iz poslovanja (EBIT) je znašal 16,8 mio EUR in je nekoliko višji od leta prej. Čisti poslovni izid je bil dosežen v višini 12,7 mio EUR.

v EUR	v EUR					
	31.12.2021	31.12.2020	abs. razlika v EUR	Indeks	Struktura 31.12.2021	Struktura 31.12.2020
SREDSTVA	164.816.167	123.105.592	41.710.575	133,9	100,0%	100,0%
A. Nekratkoročna sredstva	51.344.613	45.074.160	6.270.453	113,9	31,2%	36,6%
Neopredm. in druga dolg. sredstva	746.326	543.188	203.138	137,4	0,5%	0,4%
Opredmetena osnovna sredstva	45.560.016	43.047.251	2.512.766	105,8	27,6%	35,0%
Naložbe v pridružene družbe	2.462.561	0	2.462.561	-	1,5%	0,0%
Odložene terjatve za davek	2.575.710	1.483.721	1.091.989	173,6	1,6%	1,2%
B. Kratkoročna sredstva	113.471.554	78.031.432	35.440.121	145,4	69,9%	63,4%
Zaloge	70.799.500	39.157.001	31.642.499	180,8	43,6%	31,8%
Kratkoročne finančne naložbe	450.000	450.000	0	100,0	0,3%	0,4%
Kratkoročne poslovne terjatve	37.583.374	25.219.142	12.364.231	149,0	23,1%	20,5%
Denarna sredstva	4.134.955	12.750.087	-8.615.132	32,4	2,5%	10,4%
Druga kratkoročna sredstva	503.725	455.202	48.523	110,7	0,3%	0,4%
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	164.816.167	123.105.592	41.710.574	133,9	100,0%	100,0%
A. Kapital	90.183.736	75.897.262	14.286.474	118,8	54,7%	61,7%
Vpoklicani kapital	187.781	187.781	0	100,0	0,1%	0,2%
Kapitalske rezerve	89.794	89.794	0	100,0	0,1%	0,1%
Zakonske rezerve iz dobička	40.246	40.246	0	100,0	0,0%	0,0%
Druge rezerve iz dobička	4.409	4.409	0	100,0	0,0%	0,0%
Revalorizacijske rezerve	-547.523	-1.077.510	529.987	50,8	-0,3%	-0,9%
Zadržani poslovni izid	85.122.749	74.555.486	10.567.264	114,2	51,6%	60,6%
Prevedbeni popravek kapitala	5.286.279	2.097.055	3.189.224	252,1	3,2%	1,7%
B. Nekratkoročne obveznosti	10.081.763	10.753.474	-671.712	93,8	6,1%	8,7%
Rezervacije in druge dolg. obv.	2.171.089	2.257.988	-86.900	96,2	1,3%	1,8%
Dolgoročne finančne obveznosti	7.910.674	8.494.812	-584.138	93,1	4,8%	6,9%
Dolgoročne poslovne obveznosti	0	674	-674	100,0	0,0%	0,0%
C. Kratkoročne obveznosti	64.550.669	36.454.856	28.095.812	177,1	39,2%	29,6%
Kratkoročne finančne obveznosti	21.992.800	7.951.819	14.040.982	276,6	13,3%	6,5%
Kratkoročne poslovne obveznosti	39.763.606	26.056.842	13.706.764	152,6	24,1%	21,2%
Druge kratkoročne obveznosti	2.794.263	2.446.196	348.067	114,2	1,7%	2,0%

Tabela 2: Analiza bilance stanje

Kot je razvidno iz tabele se je stanje opredmetenih osnovnih sredstev povečalo za 2,5 mio EUR, kar je posledica novih investicij, in sicer predvsem v proizvodno opremo na vseh lokacijah v Skupini.

Kot je razvidno iz tabele se je bilančna vsota glede na predhodno leto bistveno povišala, predvsem na račun zalog. Razmere na trgu materiala so bile v letu 2021 izredno zahtevne, soočali smo se s pomanjkanjem kritičnih komponent in daljšanjem dobavnih rokov. Prav tako višje stanje zalog pričakujemo v naslednjem letu, saj beležimo visoko povpraševanje s strani naših kupcev

Po drugi strani so se tudi poslovne terjatve povečale za, kar je posledica višje realizacije ob koncu leta (glede na primerljivo obdobje v letu 2020).

Zaloge, poslovne terjatve ter investicije v osnovna sredstva je družba financirala deloma z lastnimi sredstvi (kapitalom), deloma pa z bančnimi krediti.

2.4.2 Odnosi z zaposlenimi in širšo skupino

Zaposleni so ključni pri ustvarjanju vrednosti. S ponotranjenjem vrednot, sprejetih na ravni podjetja, ki jih aktivno vključujejo v svoje vsakodnevno poslovno in osebno delovanje, udeležajo naše poslanstvo in vizijo. Zato si na različne načine prizadevamo ustvarjati ugodne delovne pogoje in ohranjati nizko stopnjo fluktuacije zaposlenih. Pri vsakdanjem delu upoštevamo načela poslovne etike, ki smo jih že leta 2015 strnili v Kodeks etike. Zavedamo se pomembnosti zaposlenih, saj za ustvarjanje uspešne zgodbe Elrad-a v tem dinamičnem okolju največ prispevajo prav zaposleni. Zavedamo se, da je razvoj zaposlenih eden ključnih procesov, ki služijo uresničevanju vizije in ciljev organizacije v nenehno spreminjajočem se okolju. Naša sposobnost, da uspemo kot družba, temelji na bogatem znanju zaposlenih in izkušnjah s področja razvoja in izdelave elektronskih sklopov. V sodobnem poslovnem okolju se zavedamo, kako pomembna je tudi kakovost. Kakovost zagotavljamo z optimalno organizacijo poslovanja in skrbno kontrolo poteka delovnih procesov. Pri vseh teh procesih sodelujejo ključni kadri tako, da je iz tega razvidna njihova ključna vloga pri zagotavljanju poslovne odličnosti. S svojim stalnim vzgledom spodbujajo vse ostale sodelavce k zagotavljanju kakovosti in odličnosti poslovanja. S tem gradimo visoko zavest zaposlenih glede pomena odgovornega opravljanja vseh nalog, obvladovanja tveganj in doslednega ravnanja v skladu z načeli varnostne kulture. Stremimo k zaposlovanju kvalitetnega in uspešnega kadra, kar je bistvenega pomena za konkurenčnost podjetja v mednarodnem okolju.

2.4.3 Kadrovski kazalniki

Število zaposlenih po mesecih in letih

Na dan 31.12.2021 je bilo v skupini 1.924 zaposlenih. V primerjavi s stanjem na dan 31.12.2020 se je število zaposlenih povečalo za 272 zaposlenih.

Mesec	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Januar	1838	1612	1534	1594	1418	1158	1083
Februar	1872	1624	1526	1578	1473	1228	1076
Marec	1959	1613	1534	1594	1482	1250	1106
April	1961	1604	1548	1591	1493	1267	1118
Maj	1971	1589	1581	1573	1532	1290	1144
Junij	1942	1573	1604	1533	1565	1312	1184
Julij	1910	1608	1611	1531	1596	1315	1185
Avgust	1878	1647	1594	1499	1577	1372	1183
September	1935	1671	1581	1521	1561	1404	1164
Oktober	1947	1708	1614	1519	1551	1402	1166
November	1938	1770	1641	1519	1554	1414	1157
December	1936	1807	1625	1532	1578	1421	1165
Povprečje	1924	1652	1583	1549	1532	1319	1144

V Skupini Elrad International je delež ženskega spola višji kot delež moškega spola in sicer ženske predstavljajo 62 % vseh zaposlenih. Na dan 31.12.2021 je bilo zaposlenih 750 moških in 1186 žensk.

Struktura glede na spol	31.12.2021		31.12.2020	
	število	%	število	%
moški	750	38,7%	615	37,8%
ženske	1186	61,3%	1010	62,2%
Skupaj	1936	100,0%	1625	100,0%

Tabela 3: Struktura zaposlenih glede na spol

2.4.4 Razvoj zaposlenih

Izobraževanje zaposlenih

Za Skupino Elrad je ključnega pomena, da razpolaga s kadrom, ki je strokovno izobražen in usposobljen za opravljanje dela. Zaposlovanje je tako nadgradnja skrbnega načrtovanja razvoja kadrov. Zaposlenim v Skupini vlagamo v veščine in kompetence, zaposlene razvijamo in usposabljammo načrtno in sistematično. Z usposabljanjem in izobraževanjem skrbimo za razvoj zaposlenih. Zaposlenim omogočamo, da preko internih razpisov najdejo priložnost in izzive tudi na novih področjih dela znotraj podjetja. Zaposleni pridobivajo različne oblike strokovnega znanja, veščin in spretnosti, delovnih izkušenj, vse to z namenom, da razvijajo svoj osebni potencial.

Na letni ravni pripravimo načrt izobraževanja, ki obsega potrebe po izobraževanju zaposlenih, področja izobraževanja, predviden termin izobraževanja. Plan je stroškovno ovrednoten. Tako je plan izobraževanja po oddelkih vsebinsko in vrednostno oblikovan, pri čemer so upoštevane tudi individualne želje, ki so usklajene s cilji podjetja. Vsi zaposleni se tako tekom leta udeležujejo različnih seminarjev, usposabljanj, konferenc, ter notranjih izobraževanj ter projektov.

V posebej pripravljenih izobraževalnih programih:

- o sledimo razvoju na področju elektrotehnike in tehnologije z obiski na sejnih,
- o spodbujamo interni prenos znanja uveljavljenih strokovnjakov ter pomen internih predavateljev,
- o usposabljammo interne predavatelje za kakovosten, enostaven in učinkovit način podajanja strokovnih vsebin,
- o spodbujamo pomen zavzetosti in motiviranosti zaposlenih za visoko kakovost na vseh področjih,
- o nadgrajujemo sistem vodenja in ocenjevanja,
- o posebno pozornost namenjammo ključnim in perspektivnim kadrom.

Motiviranje zaposlenih

Motiviranje zaposlenih v Skupini je eden od ključev za poslovni uspeh, zato je motivacija na delovnem mestu del kadrovskega načrtovanja. Pri zaposlenih prepoznavamo dobro opravljeno delo kar nagrajujemo, bodisi v materialni ali nematerialni obliki.

Z razvojem kompetenc zaposlenih, s ciljnim vodenjem, z usmerjeno dvosmerno komunikacijo in drugimi orodji skrbimo za ustrezno raven motivacije in pripadnosti zaposlenih. Posebno pozornost namenjammo nematerialnim oblikam nagrajevanj, kot na primer vključevanje v različne projekte, organizacija team buildingov, jasno zastavljeni cilji zaposlenih, interni sistem nagrajevanja, izobraževalno delovne skupine in podobno, kar še dodatno proaktivno deluje na zavzetost zaposlenih. S tem želimo spodbuditi zavzetost in lojalnost, hkrati pa nagraditi odličnost in zvestobo.

Organizacijska klima

Za uspešnost Skupine je zelo pomembna dobra organizacijska klima. Dobra organizacijska klima ima zelo pomembno vlogo pri doseganju dobrih, pozitivnih rezultatov. Zaposleni, ki so zadovoljni prinašajo pozitivno poslovanje, in s tem uspešnost podjetja.

Z rednim obveščanjem in informiranjem zaposlenih, ponudbo raznih ugodnosti ter nudenjem določenih priložnosti oz. aktivnosti izven delovnega časa, želimo organizacijsko klimo konstantno izboljševati.

2.4.5 Komuniciranje z zaposlenimi

Spodbujamo odprto, redno, odgovorno in etično komuniciranje na vseh ravneh, tako med zaposlenimi in vodstvom družbe kot med zaposlenimi v Skupini Elrad. Tako ustvarjamo produktivno delovno vzdušje, povečujemo občutek pripadnosti, gradimo kulturo medsebojnega zaupanja in spoštovanja ter odgovornega in učinkovitega ravnanja..

Pomemben vir informacij je sprotno informiranje in periodični sestanki z zaposlenimi, kjer zaposlene seznanjamo o tekočih vsebinah. Ob koncu leta pa zaposlene vodstvo podjetja in lastniki osebno seznanijo z rezultati poslovanja v preteklem letu, načrti za tekoče leto, strategijo razvoja in drugimi aktualnimi informacijami.

Verjamemo, da je na ravni komuniciranja pomembna dobra med nivojska komunikacija, kot tudi kvaliteta komunikacije znotraj timov podjetja.

Odgovornost do zaposlenih

S sprejetjem Elrad strateške mape smo se zavezali, da bomo osrednjo pozornost namenili predvsem razvoju organizacijskih zmogljivosti in temu še vedno sledimo. Tako smo v letu 2021 največji poudarek namenili širjenju znanj in veščin zaposlenih, izmenjavi dobre prakse znotraj Skupine spodbujanju inovativnosti zaposlenih ter nadgradnji vodstvenih veščin in izgradnji talentov.

Nadaljevali smo izvedbo aktivnosti vezanih na promocijo zdravja na delovnem mestu, spodbujamo športno udejstvovanje zaposlenih ter organiziramo interne dogodke, ki pripomorejo k prijaznejšemu delovnemu okolju. Veliko pozornost namenjamo k izboljševanju interne komunikacije ter promociji Kodeksa etike.

Zdravje in varnost pri delu

Zdravje in varnost sta koristna za naše poslovanje. Z zagotavljanjem varnosti in zdravja pri delu poleg osnovnega namena povečujemo tudi zadovoljstvo in motiviranost zaposlenih. Z izboljševanjem ustreznih organizacijskih in varnostnih ukrepov si prizadevamo zmanjševati tveganja, ki izhajajo iz delovnih procesov. Stalno iščemo rešitve, ki so zdravju prijaznejše in varnejše za zaposlene. V nove projekte in procese vključujemo najnovejša spoznanja s področja varnosti in zdravja pri delu ter spremljamo tveganja za nastanek nezgod in zdravstvenih okvar. Področje varnosti in zdravja pri delu povezujemo z drugimi področji varnosti, zlasti s področjem varstva pred požarom, področjem ravnanja z okoljem ter družbeno odgovornostjo.

Aktivno izvajamo ukrepe iz naslova promocije zdravja na delovnem mestu, in s tem zaposlene vzpodbujamo, da sprejmejo zdrav življenjski slog. V ta namen izvajamo usposabljanja, skrbimo za ponudbo uravnotežene in letnemu času primerne prehrane, organiziramo ponudbo različnih športnih programov, sistematično spremljamo zdravstveno stanje zaposlenih po opravljenih obdobjih pregledih...

V proizvodnji uvajamo ergonomske izboljšave delovnih mest; kjer je to mogoče, oblikujemo delovna mesta tako, da zaposlenim pri delu omogočajo stoječ ali sedeč položaj.

Zaposlenim zagotavljamo varno delo in varno delovno okolje. Skrbimo za nenehno izboljševanje delovnih pogojev. Kot vsako leto so se tudi v letu 2021 opravljali teoretično in praktično usposabljanje za varno delo ter redni preventivni in obdobjni zdravniški pregledi za zaposlene.

V Skupini imamo izdelano Izjavo o varnosti z ocenami tveganj, sprejet Pravilnik o preprečevanju in odpravljanju mobinga, Pravilnik o prepovedi uživanja alkohola, drog in drugih prepovedanih snovi, Pravilnik o varovanju osebnih podatkov ter ostale zakonsko predpisane akte.

Opravili smo redne meritve ekoloških razmer in osvetlitve delovnega okolja na lokaciji, kjer je bilo to potrebno. Zaposleni so se udeležili usposabljanj iz varnosti pri delu, s poudarkom na poškodbah pri delu, požarni varnosti, delu na višini in usposabljanju odgovornih oseb za izvajanje evakuacije. Redno smo pregledovali osebno varovalno opremo in nadzirali njeno uporabo.

Promocija zdravja na delovnem mestu

Dobro psihofizično počutje in ugodno psihosocialno klimo zagotavljamo z odprto komunikacijo med zaposlenimi, ničelno toleranco do vsakršnega nasilja, preventivno zdravstveno rekreacijo, delavnicami o zdravem načinu življenja in vplivu psihoaktivnih snovi, ponudbo zdrave prehrane in podobnimi aktivnostmi. V letu 2020 smo nadgradili načrt promocije zdravja in povečevali zavest zaposlenih pomembnosti krepitve zdravja za kakovostno življenje, tudi s spodbujanjem predlogov in pobud, kar smo nadaljevali tudi v letu 2021.

Zavedanje pomena zdravja svojih zaposlenih, nadgrajujemo z nadgradnjo ukrepov in ustrezno ureditvijo tega področja.

Bistven namen in cilj izvajanja načrta promocije zdravja je:

- zmanjševanje tveganj za zbolevanje in poškodbe,
- zmanjševanje poklicnih bolezni,
- na splošno izboljšanje zdravja ter življenja in
- spodbujanje osebnega razvoja zaposlenih.

Področja načrta Promocije zdravja na delovnem mestu:

- vključenost zaposlenih,
- osebni razvoj, kvaliteta življenja in medsebojni odnosi in
- zdrav način življenja / zdrav življenjski slog

Pri izvajanju aktivnosti v sklopu promocije zdravja se vodstvo skupine zaveda, da vsak posameznik izbere svoj način zdravega življenja in skladno s tem vsem zaposlenim omogoča prostovoljno izbiro in vključevanje v aktivnosti promocije zdravja.

Družini prijazna Skupina Elrad

Usklajevanje poklicnega, družinskega in zasebnega življenja je velik izziv sodobne družbe. To še posebej velja za današnji čas, ko zaradi poklicnih obremenitev vedno več časa preživimo na delovnem mestu. Zavedamo se, da k uspehu Skupine z dobrim in kakovostnim delom bistveno pripomorejo naši sodelavci, zato smo se odločili, da poleg skrbi za zadovoljstvo sodelavcev na delovnem mestu omogočamo aktivnosti v prid usklajevanja njihovega dela z zasebnim življenjem.

Prednost družini prijazne prakse v podjetju prepoznavamo v povečanju motivacije sodelavcev, njihovi večji pripadnosti podjetju, večjem zadovoljstvu sodelavcev, kot tudi ublažitvi stresa na delovnem mestu in s tem zmanjšanju stroškov, ki so povezani z obremenitvami sodelavcev in z njihovo fluktuacijo.

V zavedanju, da zadovoljni in motivirani sodelavci soustvarjajo uspeh Skupine smo se odločili nadgraditi aktivnosti v prid sodelavcem, ki smo jih uresničili z zadanimi ukrepi v sklopu projekta Družini prijazno podjetje. Usklajevanje poklicnega in družinskega življenja v današnji družbi ni lahka naloga, zato smo odločeni, da zaposlenim pridemo nasproti.

Skrb za zaposlene in njihove aktivnosti zunaj delovnega okolja

Tudi v letu 2021 so bili zaposleni v Skupini Elrad deležni dodatnih ugodnosti, kot so:

- družabne prireditve in srečanja, s katerimi spodbujamo druženje, zabavo in krepitev prijateljskih vezi,
- v primerih posebnih socialnih in zdravstvenih okoliščin so bile izplačane solidarnostne pomoči,
- team building dogodki,
- sponzorska in donatorska sredstva organizacijam ter društvom, katerih člani so naši zaposleni oz. družinski člani naših zaposlenih,
- nakup vstopnic s popustom za nekatere športne in kulturne prireditve, kopalne karte, karte za razne športne aktivnost, ipd...
- novoletno obdarovanje otrok zaposlenih.

2.4.6 Odgovornost do širše družbene skupnosti

Povezanost podjetja in okolja, v katerem delujemo, je neizogibna, zato je korporativna družbena odgovornost postala pomemben element sodobnega podjetništva. Učinkoviti odnosi z lokalnimi skupnostmi so posebna oblika odnosov z javnostmi, pomembna za doseganje dolgoročne poslovne uspešnosti, saj zmanjšujejo možnosti nesoglasij zaradi nerazumevanja dejavnosti podjetja v okolju.

Skupina gradi kakovostne odnose z okoljem s pomočjo komunikacijskih orodij, kot so sponzorstva, donacije, sodelovanje z uredniki občinskih glasil, srečanja s predstavniki lokalnih oblasti in lokalnih ustanov in drugo.

Odgovornost do družbenega okolja

S svojim znanjem, finančnimi sredstvi in z drugimi viri prispevamo k razvoju družbenega in gospodarskega okolja. To omogočamo s podporo športnim, kulturnim, izobraževalnim, humanitarnim in okoljskim projektom, spoštovanjem človekovih pravic, zavračanjem vseh oblik diskriminacije in odgovornim odnosom do uporabnikov.

Odgovoren odnos do družbenega okolja uresničujemo z vpetostjo zaposlenih in njihovih družinskih članov v delovanje podjetja, s podporo delovanju slovenskega športa in kulture, s podporo ranljivejšim skupinam ali posameznikom, s podporo znanosti in izobraževanju ter s podporo ohranjanju okolja.

Kodeks poslovne etike

V Skupini je sprejet Kodeks poslovne etike, ki opredeljuje temeljna načela in pravila, po katerih se ravnaajo zaposleni, dobavitelji in druge osebe, ki opravljajo svoje delo. Svoj kodeks poslovne etike imajo tudi druge povezane družbe v Skupini Elrad ter hčerinska podjetja. Kodeks vključuje med drugim načela etičnega delovanja, odnose med zaposlenimi, do delodajalca, strank, lastnikov in širše skupnosti, varovanje informacij in podatkov ter načela komuniciranja. Predstavlja standard delovanja, upravljanja in vodenja matičnega podjetja ter hčerinskih podjetij.

Skladno s kodeksom v Elradu spoštujemo dostojanstvo zaposlenih in zavračamo vse oblike posredne ali neposredne diskriminacije, kot so naštetje v kodeksu. Obstojta možnosti uporabe otroškega ali prisilnega dela nismo prepoznali, tudi pri dobaviteljih ne.

Omogočanje enakih možnosti za zaposlene, ne glede na osebne okoliščine, je tudi eno od načel politike upravljanja Skupine Elrada . Mehanizmi za ugotavljanje morebitne diskriminacije so določeni v posameznih kodeksih poslovne etike matičnega podjetja, hčerinskih podjetij in povezanih družb. Sprejet je Pravilnik o preprečevanju in odpravljanju mobinga v Skupini Elrada.

2.5 Upravljanje s tveganji

Poslovanje Skupine je izpostavljeno številnim tveganjem. Ker so tveganja stalnica v poslovanju, je za učinkovito, redno spremljanje in obvladovanje tveganj nujen celovit pristop. Pred vsemi tveganji se ne moremo zavarovati v celoti, lahko pa jih s pravočasnimi ukrepi omilimo. Poskušamo jih čim bolj identificirati in z aktivnim pristopom obvladovati. Upravljanje tveganj je vpeto v vsa področja delovanja.

Poslovno tveganje - Poslovna tveganja so povezana s samim poslovanjem skupine, med njimi so najpomembnejša tveganja na prodajnem trgu in v procesu nabave. Tveganja na prodajnem trgu se lahko izražajo v zmanjšanem obsegu povpraševanja po izdelkih. Poslovna tveganja znižujemo s širitvijo kupcev na področjih in trgih kjer še nismo prisotni. Nove kupce preverjamo preko bonitetnih poročil, stalno spremljamo odprte terjatve vseh kupcev in ugotavljamo, da smo pri izterjavi zapadlih terjatev še vedno uspešni. Terjatev do kupcev nimamo zavarovanih.

Na področju nabave se soočamo z nepredvidljivimi situacijami na trgih kjer nabavljamo materiale. Prizadevamo si zagotoviti nižje cene, posebno pozornost posvečamo kvaliteti. Dobaviteljem v dogovorjenih rokih poravnavamo obveznosti.

Kadrovsko tveganje- Kadrovska funkcija ali upravljanje s človeškimi viri predstavlja pomemben člen obvladovanja tveganj. Cilj je zadostno število, ustrezna struktura, ustrezno strokovno usposobljeni in zadovoljni zaposleni. Kadrovska tveganja zmanjšujemo tako, da vzdržujemo z zaposlenimi dobro komunikacijo, ustrezno organiziramo delo, izboljšujemo delovne pogoje, zaposlene izobražujemo in usposabljam, ter primerno nagradujemo. Kadrovsko tveganje v skupini obvladujemo.

Finančno tveganje - Za zagotavljanje dolgoročnega stabilnega poslovanja skupine je potrebno sprotno in temeljito spremljanje in ocenjevanje finančnih tveganj. Gre za tveganja, ki lahko negativno vplivajo na sposobnost ustvarjanja finančnih prihodkov, obvladovanja finančnih odhodkov in ohranjanja vrednosti finančnih sredstev.

Tvegaje plačilne sposobnosti – med finančnimi tveganji je izrednega pomena spremljanje likvidnostnega tveganja. Da bi se izognili težavam pri zagotavljanju tekoče likvidnosti, načrtujemo gibanje denarnega toka na prilivni in odlivni strani na letnem in mesečnem nivoju. S pomočjo ustreznih kreditnih linij za kratkoročno uravnavanje denarnih tokov v obliki revolving kreditov in dovoljenega limita na transakcijskem računu likvidnostno tveganje uspešno obvladujemo in zato izpostavljenost temu tveganju ocenjujemo kot nizko.

Kreditna tveganja – zajemajo vsa tveganja, ki vplivajo na zmanjšanje gospodarske koristi skupine zaradi plačilne nesposobnosti naših poslovnih partnerjev, ki lahko vodi do neizpolnjevanja njihovih pogodbenih obveznosti. Terjatve tekoče spremljamo po poslovnih partnerjih in po zapadlosti ter s sprotno izterjavo in opominjanjem prispevamo k izboljševanju plačilne discipline kupcev. Kreditna tveganja uspešno obvladujemo in zato izpostavljenost tem tveganjem ocenjujemo kot nizko.

Valutno tveganje – zaradi mednarodnega poslovanja je skupina je izpostavljena valutnemu tveganju, predvsem zaradi spremembe tečaja USD, pri katerem se zaradi spremembe tečaja posamezne valute lahko zmanjšajo gospodarske koristi skupine. Za zavarovanje tveganj v USD uporabljamo valutne terminske pogodbe in valutne zamenjave. Izpostavljenost Skupine do valutnih tveganj ocenjujemo kot srednje.

Obrestno tveganje – predstavlja možnost spremembe višine referenčne obrestne mere na finančnem trgu, predvsem zaradi že najetih kreditov v EUR, vezanih na spremenljivo obrestno mero (EURIBOR). Ocenjujemo, da je izpostavljenost Skupine do obrestnih tveganj nizka.

3 RAČUNOVODSKO POROČILO

3.1 KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI

3.1.1 Izkaz finančnega položaja na dan 31.12.2021

		v EUR	
	Pojasnilo	31.12.2021	31.12.2020
SREDSTVA			
		164.816.167	123.105.592
A. Nekratkoročna (dolgoročna) sredstva		51.344.613	45.074.160
I. Neopredmetena sredstva in druga dolgoročna sredstva	3.4.1	746.326	543.188
II. Opredmetena osnovna sredstva	3.4.2	45.560.016	43.047.251
III. Naložbe v pridružene družbe	3.4.3	2.462.561	0
IV. Odložene terjatve za davek	3.5.10	2.575.710	1.483.721
		113.471.554	78.031.432
B. Kratkoročna sredstva			
I. Zaloge	3.4.4	70.799.500	39.157.001
II. Kratkoročne finančne naložbe	3.4.5	450.000	450.000
III. Kratkoročne poslovne terjatve	3.4.6	37.583.374	25.219.142
IV. Denarna sredstva	3.4.7	4.134.955	12.750.087
V. Druga kratkoročna sredstva		503.725	455.202
KAPITAL IN OBVEZNOSTI			
		164.816.167	123.105.592
A. Kapital	3.4.8	90.183.736	75.897.262
I. Vpoklicani kapital		187.781	187.781
II. Kapitalske rezerve		89.794	89.794
III. Zakonske rezerve iz dobička		40.246	40.246
IV. Druge rezerve iz dobička		4.409	4.409
V. Revalorizacijske rezerve		-547.523	-1.077.510
VI. Zadržani poslovni izid		85.122.749	74.555.486
VII. Prevedbeni popravek kapitala		5.286.279	2.097.055
B. Nekratkoročne (dolgoročne) obveznosti		10.081.763	10.753.474
I. Rezervacije in druge dolgoročne obveznosti	3.4.9	2.171.089	2.257.988
II. Dolgoročne finančne obveznosti	3.4.10	7.910.674	8.494.812
III. Dolgoročne poslovne obveznosti		0	674
C. Kratkoročne obveznosti		64.550.669	36.454.856
I. Kratkoročne finančne obveznosti	3.4.10	21.992.800	7.951.819
II. Kratkoročne poslovne obveznosti	3.4.11	39.763.606	26.056.842
III. Druge kratkoročne obveznosti	3.4.12	2.794.263	2.446.196
Obveznosti skupaj		74.632.432	47.208.331

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

3.1.2 Konsolidirani izkaz poslovnega izida za poslovno leto končano 31.12.2021

			v EUR	
	Pojasnilo	2021	2020	
1. Prihodki od prodaje	3.5.1	187.497.339	146.415.498	
2. Sprememba vred. zal. GP in ned. proizvodnje		3.010.727	-2.448.559	
3. Drugi poslovni prihodki	3.5.2	1.255.965	1.607.981	
4. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	3.5.3	-2.422.122	-1.516.719	
5. Stroški materiala	3.5.3	-121.775.643	-87.638.338	
6. Stroški storitev	3.5.3	-9.569.552	-9.737.744	
7. Stroški dela	3.5.4	-33.642.402	-27.528.217	
8. Amortizacija	3.5.5	-5.887.685	-5.421.117	
9. Odpisi terjatev	3.5.6	-348.769	0	
10. Drugi poslovni odhodki	3.5.6	-1.274.925	-1.605.568	
Poslovni izid iz poslovanja		16.842.934	12.127.218	
11. Drugi finančni prihodki	3.5.8	2.337.841	549.364	
12. Drugi finančni odhodki	3.5.9	-3.710.875	-1.832.263	
Finančni izid		-1.373.034	-1.282.899	
13. Delež dobička / (izgube) pridružene družbe		-794.876	0	
Poslovni izid pred davki		14.675.024	10.844.319	
14. Obračunani davek	3.5.10	-3.000.856	-2.035.526	
15. Odloženi davki	3.5.11	992.604	774.429	
Davek iz dobička		-2.008.253	-1.261.097	
Čisti poslovni izid poslovnega leta		12.666.771	9.583.222	

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

3.1.3 Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa za poslovno leto končano 31.12.2021

			v EUR	
		2021	2020	
Čisti poslovni izid poslovnega leta		12.666.771	9.583.222	
Drugi vseobsegajoči donosi, ki bodo v prihodnje razvrščeni v poslovni izid				
1. Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini (vplivov sprememb deviznih tečajev)		3.189.224	-547.534	
Drugi vseobsegajoči donosi, ki v prihodnje ne bodo razvrščeni v poslovni izid				
1. Spremembe rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti		503.458	-407.853	
2. Aktuarski dobički in izgube		29.314	-135.699	
3. Sprememba odloženih davkov		-2.785	12.891	
24. Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta		16.385.981	8.505.027	

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

3.1.1 Konsolidirani izkaz denarnih tokov za poslovno leto končano 31.12.2021

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po različici II – posredna metoda.

	v EUR	
	2021	2020
A. Denarni tokovi pri poslovanju		
a) Čisti poslovni izid in prilagoditve		
Poslovni izid pred obdavčitvijo	14.675.024	10.844.319
Prilagoditve za amortizacijo	5.887.685	5.421.117
Prilagoditev za rezervacije	87.335	370.542
Prilagoditve za prevrednotovalne poslovne odhodke	3.561.199	982.463
Prilagoditve za finančne prihodke iz financiranja	-6.801	-4.085
Prilagoditve za finančne odhodke iz financiranja	212.609	289.385
Skupaj postavke izkaza poslovnega izida	24.417.051	17.903.741
b) Spremembe ostalih poslovnih sredstev in obveznosti	0	0
Začetne manj končne poslovne terjatve	-12.713.000	-5.186.351
Začetna manj končna druga dolgoročna sredstva	-48.523	-196.315
Začetne manj končne odložene terjatve za davek	-99.385	-736.605
Začetne manj končne zaloge	-31.935.131	-950.605
Končni manj začetni poslovni dolgovi	13.669.054	8.830.730
Končne manj začetne rezervacije in druga dolgoročna sredstva	200.361	425.331
Skupaj postavke ostalih poslovnih sredstev in obveznosti	-30.926.624	2.186.186
c) Prejemki od dobljenih obresti	6.801	4.085
d) Izdatki za dane obresti	-175.573	-211.940
e) Izdatki za plačan davek od dobička	-3.000.856	-1.261.097
f) Denarni izid pri poslovanju	-9.679.202	18.620.975
B. Denarni tokovi pri investiranju		
a) Prejemki pri investiranju		
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	0	19.396
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	43.500	22.747
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb		
Skupaj prejemki pri investiranju	43.500	42.142
b) Izdatki pri investiranju		
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-371.689	-163.277
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-7.502.517	-7.708.633
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	-2.462.561	-250.000
Skupaj izdatki pri investiranju	-10.336.767	-8.121.910
c) Denarni izid pri investiranju	-10.293.267	-8.079.768
C. Denarni tokovi pri financiranju		
a) Prejemki pri financiranju		
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	20.409.000	6.814.398
Skupaj prejemki pri financiranju	20.409.000	6.814.398
b) Izdatki pri financiranju		
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti	-6.360.001	-10.303.030
Izdatki pri pravicah do uporabe najetih sredstev	-592.155	-529.646
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	-2.099.507	0
Skupaj izdatki pri financiranju	-9.051.663	-10.832.676
c) Denarni izid pri financiranju	11.357.337	-4.018.278
Č. Končno stanje denarnih sredstev		
a) Denarni izid v obdobju	-8.615.132	6.522.929
b) Začetno stanje denarnih sredstev	12.750.087	6.227.157
c) Skupaj končno stanje denarnih sredstev	4.134.955	12.750.087

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

3.1.2 Konsolidiran izkaz gibanja kapitala za poslovno leto končano 31.12.2021

			Rezerve iz dobička			Retained earnings & CY P/L	Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj
	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Revalorizacijske rezerve			
A.1. Stanje - 31.12.2020	187.781	89.794	40.246	4.409	-1.077.510	74.555.486	2.097.055	75.897.261
A.2. Stanje - 01.01.2021	187.781	89.794	40.246	4.409	-1.077.510	74.555.486	2.097.055	75.897.261
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki								
a) Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	-2.099.507	0	-2.099.507
Skupaj spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	-2.099.507	0	-2.099.507
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja								
a) Čisti poslovni izid poslovnega leta	0	0	0	0	0	12.666.771	0	12.666.771
b) Druge sestavine vseobsegajočega donosa	0	0	0	0	529.987	0	0	529.987
c) Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	3.189.224	3.189.224
Skupaj celotni vseobsegajoči donos	0	0	0	0	529.987	12.666.771	3.189.224	16.385.981
B.3. Spremembe v kapitalu								
a) Oblikovanje zakonskih rezerv			0			0		0
Skupaj spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Končno stanje - 31.12.2021	187.781	89.794	40.246	4.409	-547.523	85.122.750	5.286.279	90.183.735

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

Konsolidiran izkaz gibanja kapitala za poslovno leto končano 31.12.2020

			Rezerve iz dobička		Revalorizacijske rezerve	Retained earnings & CY P/L	Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj
	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička				
A.1. Stanje - 31.12.2019	187.781	89.794	20.246	4.409	-546.849	64.992.264	2.644.589	67.392.234
A.2. Stanje - 01.01.2020	187.781	89.794	20.246	4.409	-546.849	64.992.264	2.644.589	67.392.234
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki								
a) Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja								
a) Čisti poslovni izid poslovnega leta	0	0	0	0	0	9.583.222	0	9.583.222
b) Druge sestavine vseobsegajočega donosa	0	0	0	0	-530.661	0	0	-530.661
c) Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	-547.534	-547.534
Skupaj celotni vseobsegajoči donos	0	0	0	0	-530.661	9.583.222	-547.534	8.505.027
B.3. Spremembe v kapitalu								
a) Oblikovanje zakonskih rezerv			20.000			-20.000		0
Skupaj spremembe v kapitalu	0	0	20.000	0	0	-20.000	0	0
C. Končno stanje - 31.12.2020	187.781	89.794	40.246	4.409	-1.077.510	74.555.486	2.097.055	75.897.261

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

3.2 Izjava o odgovornosti posloводства

Uprava potrjuje računovodske izkaze za leto, končano na dan 31. decembra 2021, na straneh od 38 do 42 in uporabljene računovodske usmeritve ter pojasnila k računovodskim izkazom na straneh od 44 do 98 letnega poročila.

Uprava je odgovorna za pripravo letnega poročila, tako, da le-ti predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja Skupine in izidov njenega poslovanja za leto 2021.

Uprava potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Uprava tudi potrjuje, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na osnovi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družb v Skupini ter v skladu z veljavno zakonodajo in z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Uprava je tudi odgovorna za ustrezno vodeno računovodstvo, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti.

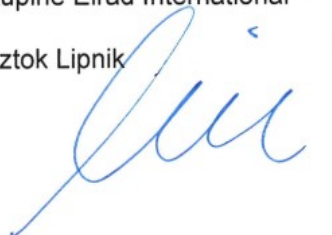
Davčne oblasti lahko kadarkoli v roku 5 let po poteku leta v katerem je bilo potrebno davek odmeriti, preverijo poslovanje obvladujoče družbe Elrad International d.o.o., kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni z naslova davka od dohodka pravnih oseb ali drugih davkov ter dajatev. Uprava ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Posloводство je odobrilo letno poročilo dne 30.9.2022

Gornja Radgona, 30.9.2022

Predsednik Skupine Elrad International

Iztok Lipnik

3.3 POJASNILA K KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

3.3.1 Predstavitev Skupine Elrad International

Lastniška struktura Skupine Elrad

Lastniška struktura	31.12.2021	31.12.2020
Kona International GmbH	55,1%	55,1%
Iztok Lipnik	30,0%	30,0%
Niama Capital GmbH	5,0%	5,0%
Johannes Joseph Dreu	4,9%	4,9%
Queck Axel	5,0%	5,0%

V letu 2021 ni bilo sprememb v lastništvu.

Obvladujoča družba Skupine Elrad

Naziv podjetja:	ELRAD INTERNATIONAL razvoj in proizvodnja elektronskih naprav, d.o.o.
Krajši naziv podjetja:	ELRAD INTERNATIONAL, d. o.o.
Sedež:	Ljutomerska cesta 47, 9250 Gornja Radgona
Ustanovitev:	1996
Glavna dejavnost družbe:	razvoj in proizvodnja elektronskih naprav
Klasifikacija dejavnosti	26.400
Davčna številka:	SI 14705338
Matična številka:	5926475
Osnovni kapital:	187.781 EUR
Uprava:	G. Izток Lipnik
Certifikati:	ISO 9001, ISO 14001, BS OHSAS 18001

Odvisne družbe v Skupini Elrad

Obvladujoča družba ima 100% delež v kapitalu in glasovalnih pravicah v naslednjih odvisnih družbah:

ELRAD Electronics, d.o.o.

Leto ustanovitve:	2020
Sedež Skupine:	Gornja Radgona, Slovenija
Lastniški kapital:	200.000 €
Čisti poslovni izid v 2021:	9.462.819 €
Čisti prihodki iz prodaje 2021:	133.325.535 €
Število zaposlenih na 31.12.2021:	560

ELRAD Dongguan, Co. Ltd

Leto ustanovitve:	2004
Sedež Skupine:	Dong Guan City, Kitajska
Lastniški kapital:	1.925.529 €
Čisti poslovni izid v 2021:	5.983.400 €
Čisti prihodki iz prodaje 2021:	51.850.817 €
Število zaposlenih na 31.12.2021:	564

ELRAD Serbia, d.o.o.

Leto ustanovitve:	2004
Sedež Skupine:	Vlasotinci, Srbija
Lastniški kapital:	12.346 €
Čisti poslovni izid v 2021:	394.878 €
Čisti prihodki iz prodaje 2021:	12.233.178 €
Število zaposlenih na 31.12.2021:	647

ELRAD Hongkong, Co. Ltd

Leto ustanovitve:	2006
Sedež Skupine:	Hong Kong
Lastniški kapital:	1.041 €
Čisti poslovni izid v 2021:	1.102.290 €
Čisti prihodki iz prodaje 2021:	53.813.689 €
Število zaposlenih na 31.12.2021:	1

ELRAD Electronics SA de CV

Leto ustanovitve:	2018
Sedež Skupine:	Guanajuato, Mehika
Lastniški kapital:	2.401.398 €
Čisti poslovni izid v 2021:	-3.195.979 €
Čisti prihodki iz prodaje 2021:	5.105.407 €
Število zaposlenih na 31.12.2021:	162

Obvladujoča družba ima 49% delež v kapitalu in glasovalnih pravicah v naslednji pridruženi družbi, ki je bila ustanovljena v letu 2021:

ZE Electronic Manufacturing Services Limited	
Leto ustanovitve:	2021
Sedež Skupine:	Hong Kong
Lastniški kapital:	7.024.292 €
Čisti poslovni izid v 2021:	-1.622.197 €
Čisti prihodki iz prodaje 2021:	7.150 €
Število zaposlenih na 31.12.2021:	0

.Podružnice: Skupina Elrad nima podružnic.

3.3.2 Osnove za sestavitev računovodskih izkazov

Skupina Elrad International d.o.o. vodi knjigovodstvo v skladu z veljavnimi zakonskimi predpisi.

Zaradi zaokroževanja so v tabelah razkritij možna odstopanja za + 1 ali - 1 EUR.

Izjava o skladnosti

Uprava družbe je konsolidirane računovodske izkaze potrdila dne 30.9.2022.

Konsolidirani računovodski izkazi skupine so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija, ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in jih je sprejela tudi Evropska unija, in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1).

Skupina je pri svojem poslovanju upoštevala temeljni računovodski predpostavki:

1. upoštevanje nastanka poslovnih dogodkov,
2. upoštevanje časovne neomejenosti delovanja.

Pri oblikovanju računovodskih usmeritev, smo upoštevali kakovostne značilnosti računovodskih izkazov, ki temeljijo na: razumljivosti, ustreznosti, zanesljivosti in primerljivosti.

Pojasnjene in razkrite so le tiste bilančne postavke, ki ne razkrivajo poslovne skrivnosti Skupine in ki so glede na načelo pomembnosti pomembne za resničen in pošten prikaz premoženja in obveznosti skupine, njenega finančnega stanja ter poslovnega izida.

V skupinskih računovodskih izkazih je skupina predstavljena, kot bi šlo za eno samo družbo. Skupino v računovodskih izkazih sestavljajo:

- obvladujoča družba Elrad International, d.o.o.,
- odvisna družba Elrad Electronics, d.o.o.
- odvisna družba Elrad Serbia, d.o.o.
- odvisna družba Elrad Hongkong, Co., Ltd.
- odvisna družba Elrad Dongguan, Co., Ltd.
- odvisna družba Elrad Electronics, SA de CV

Odvisne družbe se v skupino vključujejo s postopki konsolidiranja za obdobje celotnega poslovnega leta. Pri popolnem uskupinjevanju, ko gre za združevanje računovodskih izkazov obvladujoče družbe in odvisnih družb je upoštevana:

- izločitev finančnih naložb obvladujoče družbe v kapital, pa tudi drugih medsebojnih finančnih naložb,
- izločitev medsebojnih poslovnih terjatev in poslovnih dolgov,
- izločitev medsebojnih prihodkov in odhodkov.

Naložba v pridruženo družbo je izkazana po kapitalski metodi.

Pri sestavljanju skupinskih računovodskih izkazov so uporabljene enotne usmeritve za podobne posle in druge poslovne dogodke v podobnih okoliščinah.

Odvisne družbe sestavljajo posebne računovodske izkaze pripravljene na podlagi usmeritev obvladujoče družbe, za potrebe uskupinjevanja, ki se lahko razlikujejo od njihovih uradnih računovodskih izkazov. Računovodski izkazi uporabljeni pri uskupinjevanju so sestavljeni na datum poročanja.

Preračun računovodskih izkazov odvisnih družb Elrad Electronics, d.o.o., Elrad Serbia, d.o.o., Elrad Hongkong, Co. Ltd., Elrad Dongguan, Co. Ltd. In Elrad Electronics, SA de CV se opravi:

- izkaz finančnega položaja se preračuna po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na dan 31.12.2021,
- izkaz poslovnega izida in drugega vseobsegajočega donosa pa po povprečnem referenčnem tečaju obdobja januar - december 2021.

V skladu z Zakonom o gospodarskih družbah se obvladujoča družba po velikosti uvršča med velike družbe.

Računovodski izkazi družb v so vrednoteni na osnovi enotnih računovodskih usmeritev. V konsolidirane računovodske izkaze so vključeni na osnovi:

- popolnega konsolidiranja, kadar imajo družbe status odvisne družbe;
- obračuna sredstev in obveznosti skupne dejavnosti;
- kapitalne metode skupnega podviga in pridruženih družb.

Pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov so upoštevne naslednje splošne kakovostne značilnosti:

- Pošteno predstavljanje in skladnost z MSRP: skupinski računovodski izkazi pošteno prikazujejo finančno stanje, finančno uspešnost in denarne tokove skupine.
- Bistvenost in združevanje: vsaka bistvena skupina, sestavljena iz podobnih postavk, je v računovodskih izkazih predstavljena posebej. Postavke različne narave ali vloge so predstavljene posebej, razen če so nebistvene.
- Pobotanje: niti sredstva in obveznosti do virov sredstev, niti prihodki in odhodki niso pobotani, razen če standard ali pojasnilo pobotanje zahteva oziroma dovoljuje.
- Primerjalne informacije: razen če standard ali pojasnilo dovoljuje ali zahteva drugače, je pri vseh prikazanih zneskih v računovodskih izkazih razkrita primerjalna informacija iz preteklega obdobja. Primerjalne informacije so vključene v besedne in opisne informacije, če je to potrebno za razumevanje računovodskih izkazov obravnavanega obdobja.

Poslovno leto je enako koledarskemu letu.

Predstavitvena in funkcionalna valuta

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v EUR brez centov, ki je predstavitvena in funkcionalna valuta.

Preračunavanje tujih valut

Preračuni sredstev in obveznosti v tujih valutah se v domačo valuto EUR opravijo po menjalnem tečaju na dan posameznega poslovnega dogodka. Pozitivne in negativne tečajne razlike, nastale iz takih poslov, in prevrednotenja denarnih sredstev in obveznosti, izraženih v tujih valutah, na dan bilance stanja v domačo valuto se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Denarne postavke v tujih valutah so preračunane po referenčnem tečaju Evropske centralne banke ali tečajnici Banke Slovenije (za valute, za katere Evropska centralna banka ne objavlja referenčnih tečajev) na zadnji dan obračunskega obdobja.

Uporaba ocen in presoj

Ocena uprave družbe med drugim vključuje določitev življenjske dobe in preostale vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih dolgoročnih sredstev, popravke vrednosti zalog in terjatev, predpostavke, pomembne za aktuarski izračun v zvezi z določenimi zasluzki zaposlenih in predpostavke, ki so vključene v izračun morebitnih rezervacij za tožbe. Ne glede na to, da uprava družbe med pripravo predpostavk skrbno prouči vse dejavnike, ki na to lahko vplivajo, je možno, da se dejanske posledice poslovnih dogodkov razlikujejo od ocenjenih. Zato je treba pri računovodskih ocenah uporabiti presojo ter upoštevati morebitne spremembe poslovnega okolja, nove poslovne dogodke, dodatne informacije in izkušnje.

Glavne ocene in predpostavke na dan konsolidiranega izkaza finančnega položaja, ki so vezane na prihodnje poslovanje in bi lahko povzročile vrednostno pomembnejše popravke knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti, so navedene v nadaljevanju.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je uprava družbe pripravila v procesu izvajanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v konsolidiranih računovodskih izkazih, so opisani v naslednjih pojasnilih:

- Ocena življenjske dobe amortizljivih sredstev

Skupina pri ocenjevanju življenjske dobe sredstev upošteva pričakovano fizično izrabljanje, tehnično staranje, gospodarsko staranje ter pričakovane zakonske in druge omejitve uporabe. Prav tako Skupina preverja spremembo prvotno ocenjene dobe koristnosti pri pomembnejših sredstvih.

- Preizkus oslabitev zalog

Ob izdelavi računovodskih izkazov Skupina oblikuje popravek vrednosti zalog zaradi opustitve proizvodnih programov, poškodb materialov, sprememb materialov na zahtevo kupca, odpovedi naročil kupca in zastaranih materialov. Podlaga za izračun popravka je enotna metodologija, ki velja za Skupino in temelji na presoji ali so nastale okoliščine za oslabitev posameznih zalog.

- Preizkus oslabitev terjatev

Ob izdelavi računovodskih izkazov Skupina oblikuje popravek vrednosti oziroma oslabitev terjatev, za katere se domneva, da ne bodo poravnane v celotnem znesku ali da sploh ne bodo poravnane. Podlaga za izračun popravka je enotna metodologija, ki velja za Skupino in temelji na verjetnosti oziroma oceni neizpolnitve kupca.

- Pozaposlitveni zasluški zaposlenih

V okviru obvez za pozaposlitvene zasluge zaposlenih je evidentirana sedanja vrednost odpravnin ob upokojitvi. Pripoznane so na osnovi aktuarskega izračuna, ki ga odobri uprava družbe. Aktuarski izračun temelji na predpostavkah in ocenah, veljavnih v času nastanka izračuna, ki se zaradi sprememb v prihodnje lahko razlikujejo od dejanskih predpostavk, ki bodo veljale takrat. To se nanaša predvsem na določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih, ocene smrtnosti in ocene rasti plač. Obveze za pozaposlitvene zasluge zaposlenih so zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnega značaja postavke, občutljive za spremembe navedenih ocen.

- Odložene terjatve za davek

Skupina oblikuje odložene terjatve za davek iz naslova oblikovanja začasnih časovno-usklajevalnih razlik, davčnih dobropisov in davčnih izgub, v kolikor obstajajo. Skupina na dan zaključenih izkazov preveri pogoje za pripoznanje odloženih terjatev za davek na temelju verjetnosti obstoja bodočega davčnega dobička, ki bo omogočil pokritje odbitnih davčnih razlik. Odložena terjatev za davek se pripozna v primeru verjetnega razpoložljivega prihodnjega dobička pred davki, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev.

- Prihodki iz pogodb s kupci

Skupina Elrad je procesni specialist na področju izdelave elektronik. Kljub temu Skupina beleži pomemben del prihodkov tudi iz naslova prodaje orodij, ki so potrebna za izdelavo teh elektronik. Prodajna segmenta elektronik in orodij vodimo ločeno, vezano na različno naravo transakcij, kot tudi ločeno obravnavo segmentov pri naših

kupcih. Orodja so v večini primerov v lasti kupcev in se porabljajo na lokaciji proizvodnje in se iztrošijo v procesu. Ločena obravnava orodij pri kupcih pomeni samostojne pogodbe o razvoju, izdelavi in dobavi za orodja, izdane naročilnice za orodja, potrditve naročil, dobavnice in računi za orodja. Orodja je sicer možno naročiti pri zunanjih orodjarskih podjetjih in določena konkurenčna podjetja poslujejo brez integrirane orodjarne.

Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga ali storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katerega podjetje meni, da bo upravičeno v zameno za to blago ali storitve. Ključna presoja pri pripoznavanju prihodkov s kupci se nanaša na presojo glede pripoznavanja prihodkov iz orodij, in sicer presoja glede tega, da pogodbe za orodja predstavljajo ločeno izvršitveno obveznost in glede zadovoljevanja izvršitvene obveznosti v času. Skupina torej ocenjuje, da prodaja orodij predstavlja ločeno izvršitveno zavezo.

- Najemi

Skupina Elrad je sprejela naslednje računovodske presoje, ki pomembno vplivajo na določitev zneska pravic do uporabe in obveznosti iz najema:

Identifikacija najemnih pogodb

Pogodbo Skupina Elrad identificira kot najemno pogodbo, če Skupini daje pravico do obvladovanja najetega sredstva. Skupina sredstvo obvladuje, če lahko sredstvo uporablja in je upravičena do ekonomskih koristi, ki jih sredstvo pri uporabi prinaša.

Določitev trajanja najema

Skupina Elrad določi trajanje najema kot obdobje, v katerem najema ni mogoče odpovedati, skupaj z:

- a) obdobjem, za katero velja možnost podaljšanja najema, če je precej gotovo, da bo ta možnost tudi izrabljena in
- b) obdobjem, za katero velja možnost odpovedi najema, če je precej gotovo, da ta možnost ne bo izrabljena.

Trajanje najema je v večini primerov določeno v najemni pogodbi. V primerih, ko pogodbeno obdobje ni določeno, Skupina trajanje najema oceni na podlagi presoje potreb po uporabi posameznega sredstva.

Določitev diskontne stopnje

Diskontna stopnja je določena v višini obrestne mere, ki je objavljena v Biltenu Banke Slovenije upoštevajoč primerljivo ročnost.

3.3.3 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva zajemajo dolgoročno odložene stroške razvijanja in dolgoročne premoženjske pravice. Pripoznajo se, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njimi, in če je mogoče njihovo nabavno vrednost zanesljivo izmeriti. Ob začetnem pripoznanju se ovrednotijo po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se vštevajo tudi uvozne in nevračljive nakupne dajatve po odštetju trgovinskih in drugih popustov ter vsi neposredno pripisljivi stroški pripravljanja sredstva za nameravano uporabo.

V Skupini Elrad nastali stroški razvijanja se pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo, če se lahko dokažejo a) izvedljivost strokovnega dokončanja projekta, tako da bo na voljo za uporabo ali prodajo; b) namen dokončati projekt in ga uporabljati ali prodati; c) zmožnost uporabljati ali prodati projekt; č) verjetnost gospodarskih koristi projekta, med drugim obstoj trga za učinke projekta ali za sam projekt ali, če se bo projekt uporabljal v Skupini, njegova koristnost; d) razpoložljivost tehničnih, finančnih in drugih dejavnikov za dokončanje razvijanja in za uporabo ali prodajo projekta ter e) sposobnost zanesljivo izmeriti stroške, ki se pripisujejo neopredmetenemu sredstvu med njegovim razvijanjem. Za merjenje po pripoznanju neopredmetenega sredstva se uporablja model nabavne vrednosti.

Neopredmetena sredstva s končno dobo koristnosti se amortizirajo v dobi koristnosti. Kot metoda amortiziranja je uporabljena metoda enakomernega časovnega amortiziranja. Dobo in metodo amortiziranja se pregleda najmanj na koncu vsakega poslovnega leta.

Pripoznanje neopredmetenih sredstev se odpravi ob odtujitvi ali kadar se od njihove uporabe in kasnejše odtujitve ne pričakujejo nikakršne gospodarske koristi.

V knjigovodskih evidencah se izkazujejo posebej nabavna vrednost, posebej amortizacijski popravek vrednosti, v bilanci stanja pa zgolj knjigovodska vrednost. Kasneje nastali stroški, povezani z neopredmetenimi osnovnimi sredstvi, povečujejo njihove nabavne vrednosti, če povečujejo njihove prihodnje koristi v primerjavi s prvotno ocenjenimi

Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva so zemljišča, zgradbe, proizvodjalna oprema in druga oprema. So sredstva v lasti ali finančnem najemu, ki se uporabljajo pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev oziroma dajanju v najem.

Opredmetena osnovna sredstva se pripoznajo, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njimi, in če je mogoče njegovo nabavno vrednost zanesljivo izmeriti. Ob začetnem pripoznanju se ovrednotijo po nabavni vrednosti, ki jo sestavljajo nakupna cena, dajatve in stroški, nastali pri usposobitvi za uporabo. Stroški izposojanja, ki se lahko pripišejo neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Kasneje nastali stroški, povezani z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, povečujejo njihove nabavne vrednosti, če povečujejo njihove prihodnje koristi v primerjavi s prvotno ocenjenimi. Osnovna sredstva izdelana v okviru lastne proizvodnje so vrednotena po proizvodjalnih stroških in ne presegajo nabavnih cen za istovrstna sredstva. Za merjenje po pripoznanju opredmetenega osnovnega sredstva se uporablja model nabavne vrednosti.

Opredmetena osnovna sredstva se posamično enakomerno časovno amortizirajo v njihovi dobi koristnosti. Amortizacija se začne obračunavati prvi dan naslednjega meseca potem, ko se je začelo opredmeteno osnovno sredstvo uporabljati za opravljanje dejavnosti, za katero je namenjeno. Uporabljene so naslednje amortizacijske stopnje, ki so enake kot leto poprej:

	%
- neopredmetena osnovna sredstva	10 - 50
- gradbeni objekti	2,5 - 5
- naložbene nepremičnine	2,5 - 5
- oprema	10 - 50

Pripoznanje opredmetenih osnovnih sredstev je odpravljen ob odtujitvi ali če se od njihove uporabe ali odtujitve ne pričakujejo več prihodnje gospodarske koristi. Razlika med čistim donosom ob odtujitvi in knjigovodsko vrednostjo odtujenih opredmetenih osnovnih sredstev se vključuje v izkaz poslovnega izida.

V knjigovodskih evidencah se izkazujejo posebej nabavna vrednost, posebej amortizacijski popravek vrednosti, v bilanci stanja pa zgolj knjigovodska vrednost.

Pridružena družba

Skupina vrednoti naložbo v pridruženo družbo po kapitalski metodi.

Finančni instrumenti

Začetno pripoznanje in merjenje

Ob začetnem pripoznanju Skupina razvrsti finančna sredstva kot naknadno izmerjena po odplačni vrednosti, po pošteni vrednosti skozi vseobsegajoči donos in po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Razvrstitev finančnih sredstev ob začetnem pripoznanju je odvisna od značilnosti pogodbenega denarnega toka finančnega sredstva in poslovnega modela Skupine za upravljanje z njimi. Razen za terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne finančne komponente ali za katere je skupina uporabila praktično korist, skupina ob prvotnem pripoznanju finančno sredstvo izmeri po pošteni vrednosti, ki je v primeru finančnega sredstva, ki ni pripoznano po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, povečana za stroške transakcije. Terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne finančne komponente ali za katere je Skupina uporabila praktično korist, se merijo po transakcijski ceni, ki je določena v skladu z MSRP 15. Glejte računovodske usmeritve v razdelku Prihodki od pogodb s kupci.

Za razvrstitev in merjenje finančnega sredstva po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti skozi vseobsegajoči donos mora finančno sredstvo ustvariti denarne tokove, ki so »izključno plačila glavnice in obresti (SPPI)« na znesek preostale glavnice. Ocena se imenuje test SPPI in se izvaja za posamezen instrument.

Naknadno merjenje

Po prvotnem merjenju so finančna sredstva razvrščena v štiri kategorije:

- finančna sredstva po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti);
- finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi izkaz vseobsegajočega donosa z recikliranjem kumulativnih dobičkov in izgub (dolžniški instrumenti);
- finančna sredstva, pripoznana po pošteni vrednosti skozi izkaz vseobsegajočega donosa brez recikliranja kumulativnih dobičkov in izgub po odpravi pripoznanja (kapitalski instrumenti);
- finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti)

Dana posojila Skupine so na osnovi testa lastnosti instrumenta razvrščena kot finančna sredstva po odplačni vrednosti, saj so denarni tokovi tega instrumenta izključno plačila obresti in glavnice.

Finančna sredstva Skupine po odplačni vrednosti vključujejo tudi terjatve iz poslovanja.

Po začetnem pripoznanju se te naložbe merijo z uporabo metode učinkovitih obresti in so predmet oslavitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslavitvi teh sredstev.

Odprava pripoznanja

Skupina odpravi pripoznanje finančnega sredstva (ali, kadar je ustrezno del finančnega sredstva ali del skupine sorodnih finančnih sredstev) iz konsolidiranega izkaza finančnega položaja), če:

- so potekle pravice do prejema denarnih tokov iz naslova sredstva ali
- je skupina svoje pravice do prejema denarnih tokov iz naslova sredstva prenesla ali prevzela obvezo, da v doglednem času v celoti poravnava prejem denarnih tokov tretjim osebam v okviru "prehodne" ureditve in (a) je skupina prenesla vsa tveganja in koristi iz naslova sredstva ali (b) ni niti prenesla niti ohranila večine tveganj in koristi iz naslova sredstva, temveč je prenesla obvladovanje le tega.

Ob prenosu svoje pravice do prejema denarnih tokov iz naslova sredstva ali ob sprejemu prehodne ureditve, skupina oceni če in v kolikšni meri je ohranila tveganja in koristi iz

naslova lastništva. Če skupina ni niti prenesla niti ohranila večine tveganj in koristi iz naslova sredstva in ni prenesla obvladovanja sredstva, potem nadaljuje s pripoznanjem prenesenega sredstva v obsegu svoje neprekinjene udeležbe v sredstvu. V tem primeru mora skupina pripoznati tudi s tem povezano obvezo. Preneseno sredstvo in z njim povezana obveza se merita z uporabo metode, ki odraža pravice in obveznosti, ki jih je skupina ohranila.

Nadaljnje sodelovanje v obliki jamstva nad prenesenim sredstvom se izmeri v višini prvotne neodpisane vrednosti sredstva ali najvišjega zneska nadomestila, ki bi ga morala skupina plačati, in sicer nižjega od obeh.

Izvedeni finančni inštrumenti in varovanje pred tveganjem

Skupina uporablja izvedene finančne instrumente za ščitenje denarnega toka za varovanje pred izpostavljenostjo obrestnim tveganjem. Ob uvedbi varovanja pred tveganjem Skupina vodi formalne listine o razmerju varovanja pred tveganjem in o namenu ravnanja s tveganjem v podjetju ter o strategiji projekta varovanja pred tveganjem pa tudi o metodah, ki se uporabijo pri ocenjevanju učinkovitosti razmerja pri varovanju pred tveganjem.

Skupina ocenjuje varovanje pred tveganjem na ustaljen način in ob njegovi uvedbi, kadar se pričakuje zelo uspešno varovanje pred tveganjem pri doseganju pobotanih sprememb poštene vrednosti ali denarnih tokov, ki se pripisujejo varovanemu tveganju, in kadar dejanski rezultati vsakega posameznega varovanja dosegajo od 80 do 125 odstotkov. Pri varovanju pred tveganji denarnih tokov mora biti predvideni posel, ki je predmet varovanja, zelo verjeten in izpostavljen spremembam denarnih tokov, ki lahko odločilno vplivajo na poslovni izid.

Izpeljani finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po poštenu vrednosti; stroški, povezani s poslom, se pripoznajo v poslovnem izidu, in sicer ob njihovem nastanku. Po začetnem pripoznanju se izpeljani finančni instrumenti merijo po poštenu vrednosti in so v bilanci stanja prikazani kot finančna sredstva v primeru pozitivne poštene vrednosti in finančne obveznosti če je poštena vrednost negativna.

Varovanje denarnega toka pred tveganji

Ko se izpeljani finančni instrument določi kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo ali zelo verjetnimi predvidenimi posli, ki lahko vplivajo na poslovni izid, se uspešni del sprememb v poštenu vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta pripozna v drugem vseobsegajočem donosu obdobja in razkrije v rezervi za varovanje pred tveganjem oziroma postavki kapitala. Neuspešni del sprememb poštene vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta se pripozna neposredno v poslovnem izidu. Znesek, pripoznan v kapitalu, se prenese v poslovni izid za isto obdobje, v katerem pred tveganjem varovana postavka vpliva na poslovni izid.

Skupina predvidoma preneha obračunavati varovanje pred tveganjem, če instrument za varovanje pred tveganjem ne zadošča več s dilom za obračunavanje varovanja pred tveganjem, če se instrument za varovanje pred tveganjem proda, odpove ali izkoristi ali če družba prekliče označitev. Če predvidenega posla ni več pričakovati, se znesek v drugem vseobsegajočem donosu mora pripoznati neposredno v poslovnem izidu.

Zaloge

Zaloge sestavljajo zaloge materiala, polproizvodov, proizvodov, trgovskega blaga ter dani predujmi za material in trgovsko blago. So sredstva v opredmeteni obliki, ki bodo porabljena pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev ali prodana v okviru rednega poslovanja.

Zaloge surovin in materiala so vrednotene po nabavni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti. Vrednost zalog sestavljajo nabavna cena po obračunu dobavitelja in odvisni stroški nabave, ki se pojavljajo pri nabavi zalog. Nakupna cena se zmanjša za odobrene popuste. Poraba surovin in materiala v obračunskem obdobju se obračunava po metodi tehtanih povprečnih cen.

Zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov in gotovih izdelkov so vrednotene po metodi vrednotenja s proizvodnimi stroški. Stroškovna cena vsebuje neposredne stroške materiala, dela, storitev, amortizacije in ustrezni del splošnih proizvodnih stroškov. Neizvajalni stroški so ob njihovem nastanku izkazani kot poslovni odhodki obdobja. Pri izkazovanju zalog nedokončane proizvodnje, polizdelkov in gotovih izdelkov Skupina Elrad uporablja stalne cene. Odmike od cen proizvodnje, polizdelkov in gotovih izdelkov ugotavlja sprotno.

Trgovsko blago se vrednoti po nabavnih cenah, katere so sestavljene iz nabavne cene po obračunu dobavitelja in odvisnih stroškov nabave. Nakupna cena se zmanjša za odobrene popuste.

Popravki vrednosti zalog se oblikujejo zaradi opustitve proizvodnih programov, poškodb materialov, sprememb materialov na zahtevo kupca, odpovedi naročil kupca.

Poslovne terjatve

Poslovne terjatve se ob začetnem pripoznanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane. Če so poslovne terjatve oslABLJENE, se za razliko med knjigovodsko vrednostjo in vnovčljivo vrednostjo oblikujejo popravki vrednosti terjatev v breme prevrednotovalnih odhodkov. Skupina Elrad popravke vrednosti terjatev oblikuje posamično.

Glede na zapadlost v plačilo se razčlenjujejo na dolgoročne in kratkoročne terjatve. Med dolgoročnimi terjatvami Skupina izkazuje terjatve za odloženi davek. Kratkoročne terjatve vsebujejo terjatve do kupcev ali financerjev prodanih proizvodov, do dobaviteljev prvin poslovnega procesa (predujmi), terjatve do zaposlencev, do udeležencev pri razporejanju poslovnega izida in terjatve do uporabnikov finančnih naložb.

Terjatve, izražene v tuji valuti, se na dan bilance stanja preračunajo v domačo valuto.

Denar in denarni ustrezniki

Denarna sredstva so gotovina v blagajni, knjižni denar na računih v bankah, denar na poti in denarni ustrezniki. Predstavljajo evrska in devizna sredstva na transakcijskih računih katere ima Skupina odprta pri različnih bankah.

Dogovorjena samodejna zadolžitev na računu (limit) oz. negativno stanje denarnih sredstev na transakcijskem računu se izkazuje v okviru postavke kratkoročnih finančnih obveznosti.

Druga kratkoročna sredstva

V drugih kratkoročnih sredstvih so zajeti kratkoročno odloženi stroški oziroma kratkoročno odloženi odhodki ter kratkoročno nezaračunani prihodki. Izkazujejo se v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ki dokazujejo njihov nastanek in obstoj.

Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

Skupina pripozna popravek vrednosti za pričakovane kreditne izgube (ECL) za vse dolžniške instrumente, ki niso izkazani po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Pričakovane kreditne izgube predstavljajo razliko med pogodbenimi denarnimi tokovi, ki so zapadli po pogodbi, in vsemi denarnimi tokovi, za katere skupina pričakuje, da jih bo prejela, diskontirani na približek prvotne efektivne obrestne mere. Pričakovani denarni tokovi vključujejo denarne tokove od prodaje sredstev zavarovanja ali drugih kreditnih povečanj, ki so sestavni del pogodbenih pogojev.

Pričakovane kreditne izgube se priznavajo v dveh fazah. Za kreditne izpostavljenosti, pri katerih po začetnem pripoznanju ni prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, se pričakovane kreditne izgube pripoznajo za kreditne izgube, ki so posledica možnih neplačil v naslednjih 12 mesecih (12-mesečni ECL). Za kreditne izpostavljenosti, pri katerih je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, mora skupina pripoznati popravek vrednosti za kreditne izgube, ki jih pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti, ne glede na obdobje v katerem pride do neplačila (vseživljenjski ECL).

Za izračun pričakovanih kreditnih izgub pri terjatvah iz poslovanja in sredstvih iz pogodb, uporablja skupina poenostavljen pristop. Glede na to ne spremlja sprememb v kreditnem tveganju, temveč na vsak datum poročanja pripozna popravek vrednosti za kreditne izgube skozi celotno življenjsko dobo pričakovanih kreditnih izgub. Skupina je oblikovala matriko rezervacij, ki temelji na njenih preteklih izkušnjah v zvezi s kreditnimi izgubami, in je izgubami, ki je prilagojena za morebitne prihodnje dejavnike, ki so značilni za dolžnike in gospodarsko okolje.

Terjatve iz poslovanja se merijo po transakcijski ceni, ki je določena v skladu z MSRP 15, zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve. Za terjatve iz poslovanja Skupina uporablja poenostavljen pristop za izračun pričakovanih kreditnih izgub. Tako ne spremlja sprememb v kreditnem tveganju, temveč pripozna popravek vrednosti za pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja na vsak datum poročanja.

Nefinančna sredstva

Skupina ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost svojih nefinančnih sredstev, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto, nato pa na druga sredstva enote (skupine enot), in to sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti. Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je večja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo.

Za potrebe preizkusa oslabitve se sredstva združijo v najmanjše denar ustvarjajoče enote, ki so najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev. Za potrebe preizkusa oslabitve se dobro ime, pridobljeno v poslovni združitvi, razporedi na denar ustvarjajoče enote, za katere se pričakuje, da bodo od združitve imele koristi.

V zvezi z drugimi sredstvi pa skupina in družba izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih na datum poročanja ovrednoti in tako ugotovi, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo ne obstaja več. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih skupina določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi

oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena, potem ko se odšteje amortizacijski odpis, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

Kapital

Celotni kapital Skupina Elrad je njegova obveznost do lastnikov, opredeljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom.

Celotni kapital sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, presežek iz prevrednotenja, preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let ali prenesena čista izguba iz prejšnjih let in prehodno še ne razdeljeni čisti dobiček ali še ne poravnana čista izguba poslovnega leta in prevedbeni popravek kapitala.

Kapitalske rezerve predstavljajo splošni prevrednotovalni popravek kapitala.

Osnovni kapital se vodi v veljavni lokalni valuti.

Rezervacije in druge dolgoročne obveznosti

Rezervacije so oblikovane za sedanje obveze, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in se bodo po predvidevanjih poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno, ter katerih velikost je mogoče zanesljivo oceniti. Zneski, pripoznani kot rezervacije, so najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo na dneva bilance stanja obstoječih obvez.

Med drugimi dolgoročnimi obveznostmi se izkazujejo odloženi prihodki, ki bodo v obdobju, daljšem od leta dni, pokrili predvidene odhodke ter vnaprej vračunani stroški oziroma odhodki, ki bodo v prihodnosti omogočili pokritje takrat nastalih stroškov oziroma odhodkov.

Rezervacije in druge dolgoročne obveznosti na račun vnaprej vračunanih stroškov oziroma odhodkov se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so oblikovane.

V skladu s slovensko zakonodajo se zaposlenim zagotavljajo jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi. Po dopolnitvi delovne dobe so zaposleni pred odhodom v pokoj upravičeni do izplačila odpravnine v enkratnem znesku. Zaposleni so prav tako upravičeni do izplačila jubilejnih nagrad za vsakih dopolnjenih deset let delovne dobe pri delodajalcu.

Rezervacije oblikujemo na osnovi aktuarskega izračuna. Izračun je narejen na podlagi določil kolektivne pogodbe. Predpostavke, ki se upoštevajo pri oblikovanju rezervacij, so:

- število zaposlenih na bilančni presečni dan;
- skupna delovna doba in dosežena delovna doba posameznega zaposlenega na bilančni presečni dan;
- višina jubilejnih nagrad in odpravnin v skladu s pristojno kolektivno pogodbo;
- fluktuacija zaposlenih;
- rast plač;
- rast smrtnosti na osnovi zadnjih razpoložljivih tablic smrtnosti lokalne populacije;
- diskontna stopnja.

Druge dolgoročne obveznosti v zvezi z državnimi podporami in donacijami, prejetimi za pridobitev osnovnih sredstev, se oblikujejo za zneske državnih podpor ali donacij, s katerimi so bila osnovna sredstva nepovratno oziroma brezplačno pridobljena.

Državne podpore za pridobitev osnovnih sredstev se porabljajo skladno z obračunano amortizacijo. Dolgoročne časovne razmejitve iz prejetih državnih podpor za pokrivanje drugih stroškov se porabljajo skladno s pojavljanjem stroškov, za pokrivanje katerih so bile prejete.

Finančne obveznosti

Med finančne obveznosti uvrščamo dobljena posojila na podlagi posojilnih pogodb, negativna stanja na transakcijskih računih in izdane dolžniške vrednostni papirji. Dobljena posojila vključujejo tudi dobljene vloge in dolgove do najemodajalcev v primeru finančnega najema.

Finančne obveznosti se delijo na dolgoročne, če jih je treba poravnati ali vrniti v obdobju, daljšem od leta dni in na kratkoročne.

Začetno pripoznanje in merjenje

Finančne obveznosti se ob začetnem pripoznanju razvrstijo med finančne obveznosti po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, dana in prejeta posojila, obveznosti iz poslovanja ali v skupino izvedeni finančni instrumenti, ki so določeni kot instrumenti učinkovitega varovanja pred tveganjem.

Vse finančne obveznosti se ob začetnem pripoznanju merijo po pošteni vrednosti. Dana in prejeta posojila ter obveznosti do dobaviteljev se prav tako pripoznajo po pošteni vrednosti, ki je zmanjšana za neposredne stroške transakcije.

Finančne obveznosti skupine vključujejo obveznosti iz poslovanja in druge obveznosti, dana in prejeta posojila vključno z dovoljenimi prekoračitvami stanja na bančnem računu ter izvedene finančne instrumente.

Naknadno merjenje

Merjenje finančnih obveznosti je odvisno od njihove razvrstitve.

Poslovne obveznosti

Poslovne obveznosti so dobaviteljski krediti za kupljeno blago ali kupljene storitve, obveznosti do zaposlencev za opravljeno delo, obveznosti do financerjev v zvezi z obrestmi in podobnimi postavkami, obveznosti do države iz naslova davkov, tudi obračunanega davka na dodano vrednost, ter obveznosti v zvezi z razdelitvijo poslovnega izida. Posebna vrsta poslovnih dolgov so obveznosti do kupcev za dobljene predujme pa tudi za prejete varščine.

Poslovne obveznosti se delijo na dolgoročne, če jih je treba poravnati v obdobju, daljšem od leta dni, in na kratkoročne, ki bodo zapadle v plačilo v letu dni. Ob začetnem pripoznanju se ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem proizvodov ali storitev ali opravljeno delo oziroma obračunani strošek, odhodek ali delež v poslovnem izidu.

Deli dolgoročnih posojil, ki zapadejo v roku enega leta, so v bilanci stanja prikazani med kratkoročnimi obveznostmi.

Druge kratkoročne obveznosti

Druge kratkoročne obveznosti zajemajo kratkoročno vnaprej vračunane stroške oziroma kratkoročno vnaprej vračunane odhodke, ki so pričakovani, pa se še niso pojavili. Izkazujejo se v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ki dokazujejo njihov nastanek in obstoj. Vnaprej vračunani stroški kasneje pokrivajo dejansko nastale stroške iste vrste.

Prihodki iz pogodb s kupci

Skupina Elrad se ukvarja s proizvodnjo elektronik. Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga ali storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katerega skupina meni, da bo upravičena v zameno za to blago ali storitve.

Obvladovanje blaga ali storitev je odvisno od določil kupoprodajne pogodbe, do prenosa pa praviloma pride v trenutku, ko kupec blago prevzame ali ko je storitev opravljena. Običajni rok plačila je od 30 do 90 dni.

Skupina presodi, ali pogodba vsebuje tudi druge obljube, ki predstavljajo ločene izvršitvene obveze, na katere mora razvrstiti del transakcijske cene.

Prodaja orodij

Pri razvoju in izdelavi orodij in drugih priprav skladno z zahtevami kupca Skupina ne ustvarja sredstva, ki ga lahko podjetje uporabi za druge namene in ima podjetje izterljivo pravico do plačila. Prihodek se pripozna ob izpolnitvi izvršitvene obveze ob dobavi orodja.

Cena posameznega orodja je vnaprej dogovorjena in fiksna ter se nanaša na posamezno izvršitveno obvezo.

Variabilno nadomestilo

Če je pogodbeno nadomestilo variabilno, Skupina oceni znesek nadomestila, do katerega bo upravičena v zameno za prenos blaga na kupca. Omejeno variabilno nadomestilo, ki ga Skupina oceni ob začetku veljavnosti pogodbe, ostane omejeno vse dokler obstaja verjetnost, da bo ob naknadni odpravi negotovosti, ki je povezana z variabilnim nadomestilom, prišlo do pomembnega zmanjšanja v višini pripoznanih prihodkov. Skupina nima sklenjenih takih pogodb za prodajo elektronske opreme, kjer bi kupci imeli pravico do vračila in količinskih popustov, zato Skupina ne pripozna variabilnega nadomestila.

Pomembna sestavina financiranja

V nekaterih primerih skupina Elrad od svojih kupcev prejme kratkoročne predujme. Na podlagi praktične rešitve iz 63. člena MSRP 15 ne prilagodi obljubljenega zneska nadomestila zaradi učinkov pomembne sestavine financiranja, ker ob začetku pogodbe pričakuje, da bo obdobje od prenosa obljubljenega blaga ali storitve na kupca do plačila nadomestila za to blago ali storitev krajše od enega leta.

Nakupi v imenu kupca

Če pri zagotavljanju blaga ali storitev svojim kupcem sodeluje tudi druga stranka, skupina na podlagi določitve narave svoje obljube kupcu določi, ali v teh transakcijah nastopa kot principal ali agent. Če pred prenosom obljubljenega blaga ali storitev na kupca, skupina to blago in storitve obvladuje, potem nastopa kot principal in pripozna prihodke na bruto osnovi. Če pa skupina samo poskrbi, da drugo podjetje zagotovi kupcu blago ali storitve, potem deluje kot agent in mora prihodke pripoznati v neto znesku, ki predstavlja njeno plačilo za agencijske storitve.

Zneski iz pogodbe

Sredstva iz pogodbe

Sredstvo iz pogodbe je pravica do nadomestila v zameno za blago ali storitve, ki se prenesejo na kupca. Če Skupina blago ali storitve prenese na kupca, preden ta plača nadomestilo ali preden nadomestilo zapade v plačilo, se nadomestilo pripozna kot pogojna obveznost iz pogodbe.

Terjatve iz poslovanja

Terjatev predstavlja pravico Skupine do brezpogojnega zneska nadomestil. Nadomestilo torej v določenem roku zapade v plačilo. Glejte računovodske usmeritve za pripoznanje finančnih instrumentov.

Obveznosti iz pogodb

Obveznost iz pogodbe je obveznost prenosa blaga ali storitev na kupca v zameno za nadomestilo, ki ga je Skupina prejela od kupca (ali ga je kupec dolžan poravnati). Če kupec nadomestilo poravnava pred prenosom blaga ali storitev nanj, se obveznost iz pogodbe pripozna na dan poravnave ali na dan zapadlosti v plačilo (kar nastopi prej). Obveznosti iz pogodbe se pripoznajo kot prihodki, ko Skupina izpolni svojo izvršitveno obvezo po pogodbi.

Drugi poslovni prihodki

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so subvencije, dotacije, regresi, kompenzacije, premije in podobni prihodki. Državne podpore, prejete za pridobitev osnovnih sredstev oziroma pokrivanje določenih stroškov, ostajajo začasno med dolgoročno odloženimi prihodki in se prenašajo med poslovne prihodke skladno z amortiziranjem pridobljenih osnovnih sredstev oziroma z nastajanjem stroškov, za katerih pokrivanje so namenjene.

Finančni prihodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od finančnih sredstev, izterjave odpisane ali oslabiljene terjatve, pozitivne tečajne razlike. Prihodki iz obresti se pripoznavajo ob njihovem nastanku z uporabo veljavne obrestne mere.

Odhodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Odhodki se razvrščajo na poslovne odhodke in finančne odhodke.

Poslovni odhodki so enaki vračunanemu stroškom v obračunskem obdobju, povečanim za stroške, ki se zadržujejo v začetnih zalogah nedokončane proizvodnje, polizdelkov in gotovih proizvodov, ter zmanjšanim za stroške, ki se zadržujejo v končnih zalogah nedokončane proizvodnje, polizdelkov in gotovih proizvodov.

Poslovni odhodki se razvrščajo na nabavno vrednost prodanega blaga in materiala, stroške materiala, stroške storitev, stroške dela, odpise vrednosti in druge poslovne odhodke.

Stroški nabavne vrednosti prodanih proizvodov, blaga in materiala se izkazujejo po nakupni ceni, povečani za uvozne in druge dajatve ter neposredne stroške nabave in po izbrani metodi obračunavanja porabljenih zalog.

Stroški materiala in storitev so cenovno izraženi potroški neposrednega materiala in storitev ter tistega dela materiala in storitev, na katerega se nanašajo posredni proizvodjalni stroški ter posredni stroški nabavljanja, prodajanja in splošnih služb. Razvrščeni so po izvornih vrstah.

Stroški materiala, ki se pred uporabo zadržujejo v zalogah, so izkazani v zneskih, ki oblikujejo vrednost zalog, z uporabo metode tehtanih povprečnih cen. Stroški materiala in storitev, ki se pred uporabo ne zadržujejo v zalogah, se praviloma izkazujejo v dejanskih zneskih ob nabavi takšnega materiala in storitev.

Stroški dela in stroški povračil zaposlencem so vse oblike poplačil, ki jih zaposleni dobijo v zameno za njihovo službovanje in se jih obravnava kot stroške dela. Z zaslužki so povezane tudi dajatve, ki povečujejo stroške dela.

Na bilančni presečni dan se vračuna stroške neizkoriščenih dopustov. Pričakovani stroški nabiranja plačanih odsotnosti se meri kot dodatni znesek, za katerega se pričakuje, da se ga bo plačalo zaradi neizrabljene pravice, ki se je nabrala do datuma bilance stanja.

Stroški dela se obračunavajo skladno z zakonom, s kolektivno pogodbo, splošnim aktom podjetja in pogodbo o zaposlitvi.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, če se ti ne usredstvi, negativne tečajne razlike, popravke vrednosti terjatev. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi veljavne obrestne mere.

Davek iz dobička

Davek iz dobička je obračunan na podlagi prihodkov in odhodkov, ki so vključeni v konsolidiran izkaz poslovnega izida za leto 2021 v skladu s Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb. Obveznosti ali terjatve za tekoče davke se izmerijo na podlagi davčnih stopenj in davčnih predpisov, veljavnih na dan bilance stanja.

Odloženi davki

Odložene terjatve in obveznosti za davek iz dobička se obračunavajo po metodi obveznosti v bilanci stanja. Pripoznavajo se samo odložene terjatve in obveznosti, ki izhajajo iz začasnih razlik. Odložena terjatev za davek se pripozna tudi za neizkoriščene davčne izgube in neizkoriščene davčne dobropise, ki se prenašajo v naslednje obdobje, v kolikor je verjetno, da bo v prihodnje na razpolago obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube in neizkoriščene davčne dobropise.

Terjatve za odložene davke se pregledujejo na dan bilance stanja in se oslabijo za tisti del terjatev, za katerega ni več mogoče pričakovati, da bo v prihodnosti obstajal ustrezen obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube.

Obveznosti ali terjatve za odložene davke se izmerijo na podlagi davčnih stopenj za katere se pričakuje, da bodo uporabljene ko bo sredstvo realizirano ali obveznost plačana. Pri tem se upoštevajo davčne stopnje in davčni predpisi, veljavni na dan bilance stanja.

Odloženi davek se pripozna neposredno v breme ali dobro kapitala, če se davek nanaša na postavke, pripoznane neposredno v breme ali dobro kapitala.

Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve družbe je v številnih primerih potrebna določitev poštene vrednosti tako nefinančnih kot tudi finančnih sredstev in obveznosti, bodisi zaradi merjenja posameznih sredstev (metoda merjenja ali poslovna združitve) bodisi zaradi dodatnih razkritij poštenih vrednosti.

Poštena vrednost je znesek, za katerega je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v preišljenem poslu. Družba pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vrednosti, ki niso enake kotiranim cenam v smislu prve ravni, a jih je kljub temu mogoče pridobiti neposredno s trga (cene za enaka ali podobna sredstva ali obveznosti na manj aktivnih ali neaktivnih trgih) ali posredno (npr. vrednosti, ki so izpeljane iz kotiranih cen na aktivnem trgu, na podlagi obrestnih mer in krivulj donosa, implicitnih nestanovitnosti in kreditnih razponov),
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih, pri tem pa morajo neopazovani podatki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Kot osnovo za pošteno vrednost finančnih instrumentov družba uporablja kotirane cene. Če finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oz. se trg ocenjuje kot nedelujoč, družba za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni. Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti družbe.

Metode določanja poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja ali za potrebe poročanja so opisane v okviru politike za vsako od skupin.

3.3.4 Na novo sprejeti standardi in pojasnila

Računovodske usmeritve, uporabljene pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov, so enake kot pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov za predhodno poslovno leto. Izjema so na novo sprejeti oziroma spremenjeni standardi in pojasnila, ki so v veljavi za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2021 ali kasneje in, ki so predstavljeni v nadaljevanju.

MSRP 16 Najemi - spremembe najemnin zaradi posledic pandemije koronavirusa Covid 19 (dopolnila)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. junija 2020 ali kasneje in jih morajo podjetja uporabiti za nazaj. Zgodnja uporaba je dovoljena tudi pri pripravi računovodskih izkazov, ki jih na dan 28. maja 2020 poslovodstvo še ni odobrilo. Namen dopolnil je najemnikom olajšati uporabo standarda MSRP 16 pri obračunavanju sprememb najemnin, ki so neposredna posledica pandemije koronavirusa Covid-19. Dopolnila omogočajo najemniku uporabo praktične rešitve tako, da vsako spremembo najemnin, ki je neposredna posledica pandemije obračuna na enak način, kot druge spremembe, ki sodijo v sklop standarda MSRP 16 (razen sprememb najemnin) pod pogojem, da so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- *sprememba najemnin ima za posledico spremembo nadomestila za najem, ki je ali enako ali manjše od nadomestila določenega neposredno pred spremembo;*
- *vsako znižanje najemnin vpliva samo na plačila, ki po prvotni pogodbi zapadejo v plačilo 30. junija 2021 ali prej;*
- *vsii drugi pogoji najema ostanejo v veliki meri nespremenjeni.*

Skupina ocenjuje, da dopolnitve niso imele nikakršnega vpliva na konsolidirane računovodske izkaze.

Reforma referenčne obrestne mere - druga faza - MSRP 9, MRS 39, MSRP 7, MSRP 4 in MSRP 16 (dopolnila)

Avgusta 2020 je UOMRS objavil drugi del reforme referenčnih obrestnih mer in sicer dopolnitve standardov MSRP 9, MRS 39, MSRP 7, MSRP 4 in MSRP 16 ter s tem zaključil svoje delo kot odgovor na reformo IBOR. Dopolnila vsebujejo začasno izjemo pri poročanju finančnih učinkov zamenjave medbančne obrestne mere (IBOR) z alternativno skoraj netvegano obrestno mero (RFR). Dopolnila omogočajo podjetjem uporabo praktične rešitve pri obračunu sprememb osnove za določitev pogodbenih denarnih tokov finančnega sredstva ali obveznosti, pri čemer mora podjetje efektivno obrestno mero prilagoditi tako, da je enakovredna gibanju tržne obrestne mere. Poleg tega dopolnila omogočajo podjetjem uporabo določenih posplošitev v glede prenehanja obračunavanja varovanja pred tveganjem, vključno z začasno oprostitvijo od zahteve razločevanja, za razmerja varovanja pred tveganjem, pri katerih je bila alternativna referenčna obrestna mera določena kot nepogodbena določena sestavina tveganja. .

Dopolnila standarda MSRP 7 Finančni instrumenti od podjetja zahtevajo razkritja, ki uporabnikom računovodskih izkazov omogočajo razumevanje učinka reforme referenčne obrestne mere na finančne instrumente podjetja in njegovo strategijo upravljanja s tveganji. Podjetje mora dopolnila uporabiti za nazaj, brez preračuna podatkov preteklih obdobj

Skupina ocenjuje, da dopolnitve niso imele nikakršnega vpliva na konsolidirane računovodske izkaze.

A. Standardi, ki so izdani in še niso v veljavi in jih skupina ni predčasno sprejela

V nadaljevanju je predstavitev standardov in pojasnil, ki jih je sprejela EU, vendar do datuma konsolidiranih računovodskih izkazov, še niso stopila v veljavo. Skupina namerava te standarde in pojasnila upoštevati pri pripravi svojih računovodskih izkazov ob njihovi uveljavitvi. Skupina ni sprejela nobenega od spodaj navedenih standardov pred začetkom njihove uporabe.

Dopolnila MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige: Prodaja ali prispevek sredstev med naložbenikom in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom

Dopolnila obravnavajo znano neskladje med zahtevami standarda MSRP 10 in tistimi iz standarda MRS 28 pri obravnavi prodaje ali prispevka sredstev med naložbenikom in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom. Glavna posledica dopolnil je, da podjetje pripozna celoten znesek dobička ali izgube kadar transakcija vključuje poslovanje (ne glede na to, ali se nahaja v hčerinski družbi ali ne). Za transakcije s sredstvi, ki jih podjetje ne uporablja pri poslovanju, podjetje pripozna le del dobička ali izgube tudi če se sredstva nahajajo v hčerinski družbi. Decembra 2015 je Odbor za mednarodne računovodske standarde datum začetka veljavnosti standarda odložil za nedoločen čas, v pričakovanju rezultatov projekta raziskave obračunavanja sredstev po kapitalski metodi.

Skupina ocenjuje, da dopolnitve ne bodo imele nikakršnega vpliva na konsolidirane računovodske izkaze.

MRS 1 Predstavitev računovodskih izkazov: Razvrstitev obveznosti med kratkoročne ali nekratkoročne (dopolnila)

Dopolnila so prvotno veljala za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2022 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je bila dovoljena. V odgovor na pandemijo koronavirusa Covid-19 je UOMRS odložil datum začetka veljavnosti dopolnil za eno leto, tj. do 1. januarja 2023, da bi podjetjem zagotovil dovolj časa za izvedbo sprememb v razvrstitvi obveznosti. Dopolnila so podjetjem v pomoč pri odločanju, ali naj v izkazu finančnega položaja dolg in druge obveznosti z negotovim datumom poravnave razvrstijo med kratkoročne ali nekratkoročne obveznosti in tako zagotovijo večjo doslednost pri upoštevanju zahtev standarda. Dopolnila vplivajo na predstavitev obveznosti v izkazu finančnega položaja, ne spreminjajo pa obstoječih zahtev v povezavi z merjenjem ali obdobjem pripoznanja sredstev, obveznosti, prihodkov ali odhodkov ali informacij, ki jih podjetje razkrije o teh postavkah. Prav tako dopolnila pojasnjujejo zahteve v povezavi z razvrstitvijo dolgov, ki jih lahko podjetje poravnava z izdajo lastnih kapitalskih instrumentov.

Novembra 2021 je Upravni odbor objavil osnutek za javno obravnavo (ED), ki pojasnjuje, kako podjetje obravnava obveznosti, za katere veljajo zaveze, ki jih mora izpolniti na datum, ki sledi obdobju poročanja.

Upravni odbor predlaga predvsem omejen obseg dopolnil standarda MRS 1, ki dejansko razveljavljajo dopolnila iz leta 2020, ki od podjetja zahtevajo, da obveznosti, s katerimi so povezane zaveze, ki jih mora izpolniti šele v naslednjih dvanajstih mesecih po obdobju poročanja, razvrsti med kratkoročne, če jih ob zaključku poročevalskega obdobja ne izpolnjuje.

Namesto tega predlog dopolnil od podjetja zahteva ločeno predstavitev in dodatna razkritja vseh nekratkoročnih obveznosti, s katerimi so povezane zaveze, ki jih mora izpolniti šele v naslednjih dvanajstih mesecih po obdobju poročanja, če jih ob zaključku poročevalskega obdobja ne izpolnjuje.

Predlog dopolnil velja za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2024 ali kasneje in jih mora podjetje v skladu z zahtevami standarda MRS 8 uporabiti za nazaj. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Upravni odbor je obenem predlagal odložitev začetka veljavnosti dopolnil iz leta 2020 kar pomeni, da pred začetkom veljavnosti predlaganih dopolnil, podjetju obstoječe prakse ni treba spreminjati. Dopolnil standarda in osnutkov za javno obravnavo še ni odobrila EU.

Skupina ocenjuje, da dopolnitve ne bodo imele nikakršnega vpliva na konsolidirane računovodske izkaze.

MSRP 3 Poslovne združitve; MRS 16 Opredmetena osnovna sredstva; MRS 37 Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva ter letne izboljšave 2018-2020 (dopolnila)

- *Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1 januarja 2022 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. UOMRS je objavil naslednja omejena dopolnila standardov MSRP:*
- **Dopolnila standarda MSRP 3 Poslovne združitve** so namenjene posodobitvi sklica v standardu MSRP 3 na temeljni okvir standardov računovodskega poročanja, pri čemer pa ne spreminjajo računovodskih zahtev pri obračunavanju poslovnih združenj.
- **MRS 16 Opredmetena osnovna sredstva (dopolnila)** Dopolnila podjetju prepovedujejo, da bi od stroškov nabave nepremičnin, strojev in opreme odštela izkupiček od prodaje proizvodov v obdobju priprave sredstva na njegovo predvideno uporabo. Podjetje pripozna izkupiček od prodaje in s tem povezane stroške v poslovnem izidu.
- **MRS 37 Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva (dopolnila)** Dopolnila določajo stroške, ki jih podjetje upošteva pri opredelitvi stroškov izpolnitve pogodbe pri odločanju, ali je pogodba kočljiva.
- **Letne izboljšave 2018-2020** prinašajo nekatera manjša dopolnila standardov MSRP 1 - Prva uporaba mednarodnih standardov računovodskega poročanja, MSRP 9 - Finančni instrumenti, MRS 41 - Kmetijstvo ter ilustrativne primere k standardu MSRP 16 - Najemi

Dopolnil standardov Evropska unija še ni odobrila

Skupina ocenjuje, da dopolnitve ne bodo imele nikakršnega vpliva na konsolidirane računovodske izkaze.

MSRP 16 - Prilagoditev najemnin v zvezi z Covid-19 po 30. juniju 2021 (dopolnila)

Dopolnila standarda veljajo za letna obdobja z začetkom 1. aprila 2021 ali kasneje, pri čemer je dovoljena zgodnja uporaba tudi v računovodskih izkazih, ki na dan objave dopolnil standarda niso bili odobreni za objavo. Marca 2021 je Odbor za mednarodne računovodske standarde dopolnil pogoje za uporabo praktične rešitve iz standarda MSRP 16, ki najemniku omogoča, da prilagoditve najemnin, do katerih pride neposredno zaradi pandemije Covid-19, ne obravnava po smernicah standarda MSRP 16. Podjetje lahko praktično olajšavo pri obravnavi prilagoditve najemnin, pri katerih posamezno znižanje najemnine vpliva samo na plačila, ki bi prvotno zapadla 30. junija 2022 ali prej in pod pogojem, da so izpolnjeni vsi pogoji za uporabo praktične rešitve

MRS 1 Predstavitev računovodskih izkazov in Stališče 2 mednarodnih računovodskih izkazov MSRP: Razkritje računovodskih usmeritev (dopolnila)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1 januarja 2023 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila določajo smernice za presojo pomembnosti pri razkritju računovodskih usmeritev. Dopolnila MRS 1 nadomeščajo zahtevo po razkritju »bistvenih« računovodskih usmeritev z zahtevo po razkritju »pomembnih« računovodskih usmeritev. Obenem vsebuje Stališče napotke in nazorne primere kot pomoč pri uporabi koncepta pomembnosti pri presoji razkritja računovodskih usmeritev. Dopolnil standarda še ni odobrila EU.

Skupina ocenjuje, da dopolnitve ne bodo imele nikakršnega vpliva na konsolidirane računovodske izkaze.

MRS 8 Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake: Opredelitev računovodskih ocen (dopolnila)

Dopolnila standarda veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2023 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila obravnavajo spremembe računovodskih usmeritev in računovodskih ocen ob začetku tega obdobja ali kasneje in opredeljujejo računovodske ocene kot denarne zneske v računovodskih izkazih, s katerimi je povezana negotovost z vidika njihovega merjenja. Prav tako dopolnila pojasnjujejo, kaj so spremembe računovodskih ocen in kako se te razlikujejo od sprememb računovodskih usmeritev in popravkov napak. Dopolnil standarda še ni odobrila EU.

Skupina ocenjuje, da dopolnitve ne bodo imele nikakršnega vpliva na konsolidirane računovodske izkaze.

MRS 12 Davek iz dobička: Odloženi davek od sredstev in obveznosti ene same transakcije (dopolnila)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1 januarja 2023 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Maja 2021 je Odbor za mednarodne računovodske standarde objavil dopolnila računovodskega standarda MRS 12 s katerimi je omejil uporabo izjeme pri začetnem pripoznanju po MRS 12 in določil, kako naj podjetje obračuna odloženi davek od določenih transakcij, kot so najemi in obveznosti povezane z razgradnjo. V skladu z dopolnili izjema ne velja za transakcije, katerih obdavčljivi znesek je ob prvotnem pripoznanju enak znesku odbitnih začasnih razlik. Izjema velja le, če pri pripoznanju sredstva v najemu in z njim povezane obveznosti (ali obveznosti v povezavi z razgradnjo in razgradnjo sestavnega dela sredstva) obdavčljivi znesek ni enak znesku odbitnih začasnih razlik. Dopolnil standarda še ni odobrila EU.

Skupina ocenjuje, da dopolnitve ne bodo imele nikakršnega vpliva na konsolidirane računovodske izkaze.

3.4 POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA

3.4.1 Neopredmetena sredstva in druga dolgoročna sredstva

	v EUR	
Poslovno leto 2021	Dolg. premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost		
1. Začetno stanje	2.009.167	2.009.167
2. Pridobitve	371.689	371.689
3. Odtujitve	0	0
4. Drugo (prevedbene razlike,...)	85.455	85.455
Končno stanje	2.466.311	2.466.311
Popravek vrednosti		
1. Začetno stanje	1.465.979	1.465.979
2. Amortizacija	198.871	198.871
3. Odtujitve	0	0
4. Drugo (prevedbene razlike,...)	55.135	55.135
Končno stanje	1.719.986	1.719.986
Neodpisana vrednost		
1. Začetno stanje	543.188	543.188
2. Končno stanje	746.326	746.326

Neopredmetena sredstva zajemajo dolgoročne premoženjske pravice.

Neopredmetena sredstva niso zastavljena. Indikatorjev slabitev ni bilo. Skupina na dan 31.12.2021 ni imela neodstopnih obveznosti za nakup neopredmetenih osnovnih sredstev.

	v EUR	
Poslovno leto 2020	Dolg. premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost		
1. Začetno stanje	1.979.850	1.979.850
2. Pridobitve	163.277	163.277
3. Odtujitve	-97.780	-97.780
4. Drugo (prevedbene razlike,...)	-36.180	-36.180
Končno stanje	2.009.167	2.009.167
Popravek vrednosti		
1. Začetno stanje	1.372.883	1.372.883
2. Amortizacija	193.747	193.747
3. Odtujitve	-78.385	-78.385
4. Drugo (prevedbene razlike,...)	-22.267	-22.267
Končno stanje	1.465.979	1.465.979
Neodpisana vrednost		
1. Začetno stanje	606.967	606.967
2. Končno stanje	543.188	543.188

3.4.2 Opredmetena osnovna sredstva

Poslovno leto 2021							v EUR
	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	OS v gradnji ali izdelavi	Predujmi za OS	Skupaj
Nabavna vrednost							
1. Začetno stanje	1.662.573	22.783.909	39.471.322	6.954.287	485.286	345.737	71.703.114
2. Pridobitve	0	324.400	4.476.471	602.549	1.059.252	219.126	6.681.798
3. Prenos v uporabo	0	16.717	273.873	131.538	-422.128	0	0
4. Odtujitve	0	0	-217.854	-57.164	0	0	-275.018
5. Reklasifikacija	0	0	0	0	0	0	0
6. Prevedbene razlike	51.337	269.786	973.683	150.820	2.680	0	1.448.306
Končno stanje	1.713.911	23.394.812	44.977.495	7.782.030	1.125.090	564.863	79.558.200
Popravek vrednosti							
1. Začetno stanje	0	4.100.704	21.898.543	4.623.558	240	0	30.623.046
2. Amortizacija	0	763.668	3.837.994	496.072	0	0	5.097.735
3. Odtujitve	0	0	-196.928	-34.590	0	0	-231.518
4. Reklasifikacija	0	0	0	0	0	0	0
5. Prevedbene razlike	0	9.736	413.934	270.685	0	0	694.355
Končno stanje	0	4.874.108	25.953.543	5.355.726	241	0	36.183.618
Neodpisana vrednost							
1. Začetno stanje	1.662.573	18.683.205	17.572.778	2.330.729	485.045	345.737	41.080.068
2. Končno stanje	1.713.911	18.520.704	19.023.951	2.426.304	1.124.849	564.863	43.374.582

Osnovna sredstva so zastavljena kot jamstvo za obveznosti do bank. Knjigovodska vrednost zastavljenih osnovnih sredstev je na dan 31.12.2021 znašala 8.638.603 EUR (oprema v višini 991.645 EUR in nepremičnine v višini 7.646.958 EUR), na dan 31.12.2020 pa je znašala 9.374.052 EUR.

Skupina na dan 31.12.2021 nima sredstev pridobljenih s finančnih najemom (2020: 0 EUR).

Skupina na dan 31.12.2021 nima nedostopnih obveznosti za nakup osnovnih sredstev.

							v EUR
Poslovno leto 2020	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	OS v gradnji ali izdelavi	Predujmi za OS	Skupaj
Nabavna vrednost							
1. Začetno stanje	1.214.602	16.589.256	35.902.739	7.210.445	5.905.827	358.459	67.181.328
2. Pridobitve	547.251	1.640.166	3.553.084	422.564	653.980	11.914	6.828.959
3. Prenos v uporabo	0	4.554.487	790.729	25.579	-5.370.796	0	0
4. Odtujitve	0	0	-396.716	-543.040	0	0	-939.756
5. Reklasifikacija	0	0	0	0	0	0	0
6. Prevedbene razlike	-99.280	0	-378.514	-161.261	-703.726	-24.636	-1.367.418
Končno stanje	1.662.573	22.783.909	39.471.322	6.954.287	485.286	345.737	71.703.114
Popravek vrednosti							
1. Začetno stanje	0	3.425.667	19.017.452	4.523.639	241	0	26.966.999
2. Amortizacija	0	679.204	3.443.414	607.550	0	0	4.730.169
3. Odtujitve	0	0	-392.563	-524.446	0	0	-917.009
4. Reklasifikacija	0	0	0	0	0	0	0
5. Prevedbene razlike	0	-4.167	-169.760	16.815	0	0	-157.113
Končno stanje	0	4.100.704	21.898.543	4.623.558	240	0	30.623.046
Neodpisana vrednost							
1. Začetno stanje	1.214.602	13.163.589	16.885.286	2.686.807	5.905.587	358.459	40.214.329
2. Končno stanje	1.662.573	18.683.205	17.572.778	2.330.729	485.045	345.737	41.080.068

Opredmetena osnovna sredstva v najemu – pravica do uporabe sredstev

Poslovno leto 2021	v EUR		
	Pravica do uporabe- Zemljišča in zgradbe	Pravica do uporabe- Oprema	Pravica do uporabe- Skupaj
Nabavna vrednost			
1. Začetno stanje	2.654.926	109.002	2.763.928
2. Pridobitve	527.913	290.124	818.037
3. Prenos v uporabo	0	0	0
4. Odtujitve	-210.257	-31.441	-241.698
5. Drugo (prevedbene razlike,...)	170.720	0	170.720
Končno stanje	3.143.302	367.685	3.510.987
Popravek vrednosti			
1. Začetno stanje	785.682	11.064	796.746
2. Amortizacija	549.635	41.444	591.079
3. Odtujitve	-66.747	-21.795	-88.542
4. Prevrednotenje	0	0	0
5. Drugo (prevedbene razlike,...)	-11.047	37.317	26.270
Končno stanje	1.257.524	68.029	1.325.553
Neodpisana vrednost			
1. Začetno stanje	1.869.243	97.938	1.967.182
2. Končno stanje	1.885.778	299.656	2.185.435

Skupina je v skladu z novim računovodskim standardom MSRP 16 v letu 2019 spremenila način izkazovanja učinkov iz najemnih pogodb, razen v primerih kratkoročnih najemov, najemov manjše vrednosti in najemov, ki so zaradi predmeta najema izvzeti iz standarda MSRP 16 in za pripoznanje in merjenje vseh najemov uporabila enoten pristop. Skupina je tako pripoznala pravico do uporabe sredstev in obveznosti iz najemnin, ki so bile pred prehodom na MSRP 16 pripoznane kot poslovni najemi.

Skupina ima v najemu poslovne prostore in različno opremo. Trajanje najema se razlikuje glede na vrsto sredstva v najemu, in sicer:

- za poslovne prostore: 10 let,
- za opremo: do 5 let.

Plačila obveznosti najemnika iz najema sredstev niso zavarovana. Za pripoznanje obveznosti iz kratkoročnih najemov in najemov sredstev manjše vrednosti uporablja Skupina izjemo, ki jo omogoča standard. Zneski najemnin so pogodbeno določeni in so fiksni.

Poslovno leto 2020	v EUR		
	Pravica do uporabe- Zemljišča in zgradbe	Pravica do uporabe- Oprema	Pravica do uporabe- Skupaj
Nabavna vrednost			
1. Začetno stanje	1.882.351	79.288	1.961.639
2. Pridobitve	847.632	88.629	936.261
3. Prenos v uporabo	0	0	0
4. Odtujitve	-42.787	-58.915	-101.702
5. Drugo (prevedbene razlike,...)	-32.270	0	-32.270
Končno stanje	2.654.926	109.002	2.763.928
Popravek vrednosti			
1. Začetno stanje	327.078	43.998	371.076
2. Amortizacija	470.353	26.849	497.202
3. Odtujitve	-2.651	-58.915	-61.566
4. Prevrednotenje	0	0	0
5. Drugo (prevedbene razlike,...)	-9.097	-868	-9.965
Končno stanje	785.682	11.064	796.746
Neodpisana vrednost			
1. Začetno stanje	1.555.273	35.290	1.590.563
2. Končno stanje	1.869.243	97.938	1.967.183

3.4.3 Naložbe v pridružene družbe

Skupina je v poslovnem letu 2021 povečala svoje finančne naložbe za novoustanovljeno družbo ZE Electronic Manufacturing Services Limited. Gre za pridruženo družbo, lastniški delež družbe Elrad international d.o.o. je 49%.

Skupina je vrednost naložbe ob kuncu leta 2021 zmanjšala za sorazmerni del ugotovljene poslovne izgube te družbe v letu 2021 (-794.876 EUR)

3.4.4 Zaloge

Zaloge	v EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
1. Material	56.347.924	28.636.279
2. Nedokončana proizvodnja	4.323.020	2.981.480
3. Proizvodi in trgovsko blago	9.375.928	6.965.471
4. Predujmi za zaloge	752.629	573.771
Skupaj zaloge	70.799.500	39.157.001

Vrednost zalog se je glede na preteklo leto povečala. Razlog je predvsem v podaljšanju dobavnih rokov materiala in surovin.

Spremembe zalog zaradi:	v EUR	
	2021	2020
- inventurni presežki	433.607	443.555
- inventurni primanjkljaji	-399.798	-467.833
- odpisi vrednosti zalog zaradi sprememb kakovosti ali vrednosti	-292.632	-745.281

Vrednost zalog na konsignaciji pri kupcih je na dan 31.12.2021 znašala 3.123.562 EUR (na 31.12.2020: 2.307.142 EUR). Zastavljenih zalog ni bilo. Knjigovodska vrednost ne presega čiste iztržljive vrednosti.

3.4.5 Kratkoročne finančne naložbe

	v EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Dana posojila drugim		
Kratkoročna posojila		
1. Posojila dana drugim	450.000	450.000
Skupaj kratkoročna posojila	450.000	450.000
Skupaj dana posojila drugim	450.000	450.000

Kratkoročna dana posojila v višini 450.000 EUR se nanašajo na dana posojila povezanim osebam. Slednja so bila obrestovana po priznani obrestni meri za posojila med povezanimi osebami na podlagi Pravilnika o priznani obrestni meri.

Na dan 31.12.2021 ni bilo zapadlih kratkoročnih danih posojil. Posojila niso zavarovana.

3.4.6 Poslovne terjatve

	v EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve		
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	31.172.322	21.478.708
2. Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	228.583	0
3. Druge kratkoročne terjatve	6.182.468	3.740.434
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	37.583.374	25.219.142
Skupaj poslovne terjatve	37.583.374	25.219.142

V letu 2021 je Skupina oblikovala za 348.769 EUR dodatnih popravkov terjatev (v 2020: 0 EUR). Odpisali smo terjatve v vrednosti 655 EUR.

Ocenjuje se, da so vse izkazane terjatve iztržljive.

Skupina ima del terjatev (969.698 EUR) zastavljenih kot jamstvo za posojila najeta pri bankah (na 31.12.2020: 1.696.970 EUR).

Druge kratkoročne terjatve v največjem delu predstavljajo terjatve do države, in sicer iz naslova DDV.

Terjatve niso zavarovane.

3.4.7 Denarna sredstva

Denarna sredstva	v EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
1. Gotovina	816	934
2. Denar na transakcijskih računih	4.134.139	12.749.153
Skupaj denarna sredstva	4.134.955	12.750.087

Na 31.12.2021 ima Skupina koriščen limit na transakcijskih računih v višini 1.836.935 EUR (na 31.12.2020: 0 EUR). Znesek koriščenih limitov je izkazan v okviru kratkoročnih finančnih obveznosti. Znesek odobrenega neizkoriščenega limita na 31.12.2021 znaša 4.663.065 EUR (31.12.2020: 9.500.000 EUR).

3.4.8 Kapital

Kapital	v EUR			
	31.12.2021	Povečanja	Zmanjšanja	31.12.2020
1. Vpoklicani kapital	187.781	0	0	187.781
2. Kapitalske rezerve	89.794	0	0	89.794
3. Rezerve iz dobička	44.656	0	0	44.656
4. Revalorizacijske rezerve	-547.523	0	-529.987	-1.077.510
5. Zadržani poslovni izid	85.122.749	12.666.771	2.099.507	74.555.485
6. Prevedbeni popravek kapitala	5.286.279	3.189.224	0	2.097.055
Skupaj kapital	90.183.736	15.855.995	1.569.520	75.897.261

V letu 2021 je obvladujoča družba imela tri skupščine, na eni izmed njih so lastniki potrdili tudi izplačilo dividende v višini 2.099.507 EUR (2020: 0 EUR).

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti se nanašajo na:

- spremembo presežka iz prevrednotenja za aktuarske primanjkljaje in presežke (+86.629 EUR) in
- spremembo v pošteni vrednosti instrumenta za varovanje pred tveganjem pred spremenljivostjo obrestnih mer in forward posle iz naslova nakupa USD oz. drugih valut, ki vključuje spremembe vrednosti izpeljanih finančnih instrumentov, ki se uporabljajo za namene ščitenja denarnega toka (15.242 EUR).

	v EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Bilančni dobiček		
1. Zadržani poslovni izid	85.122.749	74.555.485
Skupaj bilančni dobiček	85.122.749	74.555.485

Bilančni dobiček na dan 31.12.2021 znaša 85.122.749 EUR in ostane nerazporejen.

	v EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Kapitalske rezerve		
1. Zneski od odprave splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala	89.794	89.794
Skupaj kapitalske rezerve	89.794	89.794

3.4.9 Dolgoročne rezervacije in druge dolgoročne razmejnitve

	v EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Dolgoročne rezervacije in pasivne časovne razmejnitve		
Rezervacije za pokojnine in podobno		
1. Jubilejne nagrade	335.139	333.012
2. Odpravnine ob upokojitvi	1.631.062	1.611.376
Skupaj rezervacije za pokojnine in podobno	1.966.201	1.944.388
Druge dolgoročne razmejnitve	204.888	313.600
Skupaj rezervacije in druge dolgoročne razmejnitve	2.171.089	2.257.988

Druge dolgoročne razmejnitve predstavljajo prejeta nepovratna sredstva s strani države za investicijo v proizvodno opremo.

Tabela gibanj rezervacij in drugih dolgoročnih obveznosti

	v EUR			
	Druge dolgoročne obveznosti	Jubilejne nagrade	Odpravnine ob upokojitvi	Skupaj
Stanje 31. 12. 2019	419.883	296.804	1.332.571	2.049.258
Izplačilo	0	-26.927	-28.603	-55.529
Odprava	-419.883	0	0	-419.883
Oblikovanje	313.600	45.867	171.709	531.176
Aktuarske razlike	0	17.268	135.699	152.966
Stanje 31. 12. 2020	313.600	333.012	1.611.376	2.257.988
Izplačilo	0	-24.381	-41.141	-65.522
Odprava	-108.712	0	0	-108.712
Oblikovanje	0	43.524	90.140	133.664
Aktuarske razlike	0	-17.015	-29.314	-46.329
Stanje 31. 12. 2021	204.888	335.139	1.631.062	2.171.089

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade temeljijo na aktuarskem izračunu, ki je bil opravljen po stanju na dan 31.12.2021 v obvladujoči družbi in v odvisnih družbah Elrad Electronics in Elrad Serbia. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade v odvisni družbi Elrad Dongguan in Elrad Mehika v skladu z lokalno zakonodajo niso oblikovane.

Iz vidika pomembnosti v nadaljevanju pojasnjujemo rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade oblikovane v družbi Elrad Electronics:

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi so bile izračunane na osnovi naslednjih predpostavk:

- verjetnosti smrtnosti (SLO2007; selekcijski faktor za aktivno populacijo 75%);
- verjetnosti invalidnosti;
- upokojevanje v skladu z modelom na osnovi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2; Uradni list RS 96/2012);
- fluktuacija kadrov:
  - 3% v intervalu do 40 let,
  - 2% v intervalu od 41 do 50 let,
  - 0% v intervalu od 51 let;
- diskontna stopnja 0,9852% (=Markit iBoxx € Corporates AA 10+; EOD-31.12.2021);
- rast plač v Republiki Sloveniji 4 % (v letu 2020: 3,5 %);
- rast plač v podjetju 4 % (v letu 2020: 3,5 %);
- rast plač v elektroindustriji Slovenije 2,0%

- prispevna stopnja delodajalca 16,1% (v primeru izplačil, ki so višja od zneskov, ki jih določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uradni list RS, 140/2006, 76/2008));
- rast zneskov iz Uredbe 0,25%.

Analiza občutljivosti pričakovane sedanje vrednosti obveznosti na spremembo pomembnejših aktuarskih predpostavk (v družbi Elrad Electronics):

Parameter (sprememba; tip)	Pričakovana sedanja vrednost obveznosti			v EUR
	Jubilejne nagrade	Odpravnine ob upokojitvi	Skupaj	
Diskontna stopnja (+0,50%; absolutno)	318.852	1.363.366	1.682.219	
Diskontna stopnja (-0,50%; absolutno)	352.731	1.639.355	1.992.086	
Rast plač (+0,50%; absolutno)	354.018	1.639.398	1.993.416	
Rast plač (-0,50%; absolutno)	317.472	1.361.572	1.679.045	
Fluktuacija kadra (+1,00%; relativno)	302.696	1.242.030	1.544.726	
Fluktuacija kadra (-1,00%; relativno)	363.499	1.622.969	1.986.469	
Pričakovano trajanje življenje (+1 leto)	335.361	1.498.112	1.833.474	
Pričakovano trajanje življenje (-1 leto)	334.833	1.487.649	1.822.482	

Parameter (sprememba; tip)	Absolutna razlika sedanje vrednosti			v EUR
	Jubilejne nagrade	Odpravnine ob upokojitvi	Skupaj	
Diskontna stopnja (+0,50%; absolutno)	-16.254	-129.742	-145.996	
Diskontna stopnja (-0,50%; absolutno)	17.624	146.245	163.869	
Rast plač (+0,50%; absolutno)	18.911	146.288	165.200	
Rast plač (-0,50%; absolutno)	-17.634	-131.536	-149.171	
Fluktuacija kadra (+1,00%; relativno)	-32.410	-251.079	-283.490	
Fluktuacija kadra (-1,00%; relativno)	28.392	129.859	158.252	
Pričakovano trajanje življenje (+1 leto)	254	5.002	5.257	
Pričakovano trajanje življenje (-1 leto)	-273	-5.460	-5.734	

Parameter (sprememba; tip)	Relativna razlika sedanje vrednosti			v EUR
	Jubilejne nagrade	Odpravnine ob upokojitvi	Skupaj	
Diskontna stopnja (+0,50%; absolutno)	-4,85 %	-8,69 %	-7,99 %	
Diskontna stopnja (-0,50%; absolutno)	5,25 %	9,79 %	8,96 %	
Rast plač (+0,50%; absolutno)	5,64 %	9,80 %	9,04 %	
Rast plač (-0,50%; absolutno)	-5,26 %	-8,81 %	-8,16 %	
Fluktuacija kadra (+1,00%; relativno)	-9,67 %	-16,82 %	-15,51 %	
Fluktuacija kadra (-1,00%; relativno)	8,47 %	8,70 %	8,66 %	
Pričakovano trajanje življenje (+1 leto)	0,08 %	0,34 %	0,29 %	
Pričakovano trajanje življenje (-1 leto)	-0,08 %	-0,37 %	-0,31 %	

3.4.10 Finančne obveznosti

	v EUR	
Prejeta posojila od bank	31.12.2021	31.12.2020
Dolgoročna posojila		
1. Nova Ljubljanska banka, d. d. Ljubljana	0	0
2. NKBM, d.d. Maribor	3.826.629	5.281.791
3. BKS Bank AG, Bančna podružnica	160.000	640.000
4. Sberbank banka d.d.	2.242.426	969.698
Skupaj dolgoročna posojila	6.229.054	6.891.488
Kratkoročna posojila		
1. Nova Ljubljanska banka, d. d. Ljubljana	3.565.328	743.537
2. BKS Bank AG, Bančna podružnica	480.000	680.000
3. UniCredit Banka Slovenija, d.d.	4.657.001	1.360.000
4. NKBM, d.d. Maribor	5.989.847	0
5. Sberbank banka d.d.	6.727.271	4.727.272
Skupaj kratkoročna posojila	21.419.448	7.510.809
Skupaj prejeta posojila od bank	27.648.502	14.402.298

	v EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Stanje 1. januarja	14.402.298	18.827.191
Prejemki pri prejetih posojilih	19.590.963	5.878.137
Izdatki pri prejetih posojilih	-6.360.001	-10.303.030
Stanje 31. decembra	27.633.260	14.402.298
Poštena vrednost forward poslov za nakup USD	15.242	0
Skupaj finančne obveznosti na 31.12.	27.648.502	14.402.298

Dolgoročne finančne obveznosti do bank predstavljajo prejeta posojila za investicije v poslovne prostore, za investicije v proizvodno opremo ter za financiranje trajnih obratnih sredstev.

V letu 2021 Skupina ni najela nobenega novega dolgoročnega posojila (2020: 2.000.000 EUR).

Vsa obstoječa dolgoročna posojila se vračajo po amortizacijskih načrtih. Vsi obroki dolgoročnih posojil, ki zapadejo v letu 2021 so izkazani med kratkoročnimi posojili.

Obrestne mere dolgoročnih posojil so ali dogovorjene fiksne obrestne mere ali spremenljive obrestne mere vezane na ali 3-mesečni EURIBOR ali 6-mesečni EURIBOR + dogovorjene odstotne točke. Dolgoročno posojilo v nominalni vrednosti 8.500.000 EUR je ščiteno z izvedenim finančnim instrumentom (IRS, obrestna zamenjava), poštena vrednost katerega je izkazana med finančnimi obveznostmi in kapitalom družbe (86.629 EUR). Sprememba poštene vrednosti tega instrumenta (IRS) v letu 2021 znaša 268.419 EUR, kar je odraz gibanja EURIBOR-ja na finančnih trgih predvsem ob koncu leta 2021. To in pa knjiženje poštene vrednosti forward poslov za nakup USD (15.242 EUR) sta edini nedenarni spremembi v finančnih obveznostih v letu 2021.

Posojila so zavarovana z zastavno pravico na nepremičnini, proizvodni opremi ali poslovnih terjatvah.

Kratkoročne finančne obveznosti do bank predstavljajo prejeta posojila za financiranje obratnih sredstev. Skupina jih ima najete v obliki kratkoročnih posojil, revolving posojil ali negativnim stanjem (limitom) na transakcijskem računu. Posojila niso zavarovana. Obrestne mere so ali dogovorjene fiksne obrestne mere ali spremenljive obrestne mere vezane na 3-mesečni ali 6-mesečni EURIBOR + dogovorjene odstotne točke.

Vsa posojila so najeta v EUR valuti.

Med finančnimi obveznostmi družba izkazuje tudi obveznosti z naslova najemov (MSRP 16).

	v EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Obveznosti iz najemov		
Dolgoročne obveznosti iz najemov		
1. Obveznost iz najema iz naslova razdolžnin in obresti	1.681.620	1.603.324
Kratkoročne obveznosti iz najemov		
1. Obveznost iz najema iz naslova razdolžnin in obresti	573.353	441.009
Skupaj finančne obveznosti iz najemov	2.254.972	2.044.333
Skupaj obveznosti iz najemov	2.254.972	2.044.333

3.4.11 Poslovne obveznosti

	v EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Poslovne obveznosti		
Dolgoročne poslovne obveznosti		
1. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	0	674
Skupaj dolgoročne poslovne obveznosti	0	674
Kratkoročne poslovne obveznosti		
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	32.660.095	21.107.918
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb	0	0
3. Druge kratkoročne obveznosti	7.103.510	4.948.924
Skupaj kratkoročne poslovne obveznosti	39.763.606	26.056.842
Skupaj poslovne obveznosti	39.763.606	26.057.516

Skupina nima dolgoročnih poslovnih obveznosti z rokom dospelosti nad pet let.

Druge kratkoročne obveznosti se nanašajo predvsem na obveznosti do zaposlenih iz naslova plač in države iz naslova davščin.

3.4.12 Druge kratkoročne obveznosti

	v EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Druge kratkoročne obveznosti		
1. Nagrade zaposlenim	1.018.589	925.507
2. Neizkoriščeni dopusti	435.318	393.079
3. Drugi stroški	627.490	1.127.610
4. Razmejeni prihodki	712.866	0
Skupaj druge kratkoročne obveznosti	2.794.263	2.446.196
Skupaj druge kratkoročne obveznosti	2.794.263	2.446.196

3.4.13 Pogojne obveze in zaveze

	v EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Hipoteka na osnovnih sredstvih	5.186.629	6.980.000
Prejete garancije, Zavarovalnica Triglav	-160.000	-160.000
Dana poročstva	56.998	603.559
Skupaj zabilančna evidenca	5.083.627	7.423.559

3.4.14 Transakcije s povezanimi osebami

Neposredno in končno obvladujoča družba Skupine Elrad je Kona International GmbH. Končna obvladujoča stranka in lastnik Kone International GmbH je gospod Scott Faude.

Lastniki Skupine Elrada imajo lastniške deleže tudi v drugih družbah, ki so navedene v spodnjih tabelah.

	v EUR	
Prodaja in nabava	2021	2020
Prodaja povezanim družbam:		
1. Elrad WS, d.o.o.	383.176	271.152
2. Elrad WS-S d.o.o.	118.037	81.648
3. Dafra Kontakt tehnologija, d.o.o.	0	0
4. Expertise for Innovation	990	0
Skupaj prodaja povezanim družbam	502.203	352.799
Nakupi od povezanih družb		
1. Elrad WS, d.o.o.	2.755.957	1.414.269
2. Elrad WS-S d.o.o.	3.481.598	2.757.663
3. Dafra Kontakt tehnologija, d.o.o.	415.442	420.898
4. Expertise for Innovation	256.637	244.529
5. Kona International GmbH	4.563.403	3.903.034
6. R.Faude Consulting	1.757.996	1.375.229
Skupaj nakupi pri povezanih družbah	13.231.032	10.115.621

	v EUR	
Terjatve in obveznosti	31.12.2021	31.12.2020
Terjatve do povezanih družb		
1. Elrad WS, d.o.o.	103.951	146.581
2. Elrad WS-S d.o.o.	40.221	-2.459
Skupaj terjatve do povezanih družb	144.172	144.122
Obveznosti do povezanih družb		
1. Elrad WS, d.o.o.	85.671	311.934
2. Elrad WS-S d.o.o.	-149.730	-97.250
3. Dafra Kontakt tehnologija, d.o.o.	-10.613	-64.257
4. Expertise for Innovation	28.298	124.184
5. Kona International GmbH	1.138.848	1.073.322
6. R.Faude Consulting	630.961	0
Skupaj obveznosti do povezanih družbi	1.723.433	1.347.933

	v EUR	
Dana in prejeta posojila	31.12.2021	31.12.2020
Dana posojila drugim povezanim osebam		
1. Elrad WS-S d.o.o.	0	0
2. Iztok Lipnik	450.000	450.000
Skupaj dana posojila drugim povezanim osebam	450.000	450.000

Skupina Elrad je pri vseh poslih, ki so potekali s povezanimi osebami, dobila ustrezna plačila in na osnovi teh poslov ni bila prikrajšana.

3.5 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

3.5.1 Prihodki od prodaje

Prihodki od prodaje	v EUR	
	2021	2020
1. Prihodki iz pogodb s kupci proizvodov	182.736.307	142.691.997
2. Prihodki iz pogodb s kupci storitev	2.242.055	2.122.044
3. Prihodki iz pogodb s kupci blaga	2.518.977	1.601.456
Skupaj prihodki iz pogodb s kupci	187.497.339	146.415.498

Skupina večino svojih prihodkov ustvari na tujih trgih, torej z izvozom. Delež prihodkov se je v letu 2021 povišal.

3.5.2 Drugi poslovni prihodki

	v EUR	
	2021	2020
1. Usredstveni lastni proizvodi in storitve	22.250	44.755
2. Prihodki od odprave rezervacij	128.308	0
3. Prihodki od subvencij, dotacij, odškodnin	274.893	1.389.236
4. Prihodki od izterjanih odpisanih terjatev	0	0
5. Prevrednotovalni poslovni prihodki	0	0
6. Drugi poslovni prihodki	958.823	173.990
Skupaj drugi poslovni prihodki	1.255.965	1.607.981

3.5.3 Stroški blaga, materiala in storitev

	v EUR	
	2021	2020
1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	-2.422.122	-1.516.719
2. Stroški materiala	-121.775.643	-87.638.338
3. Stroški storitev	-9.569.552	-9.737.744
Skupaj stroški blaga, materiala in storitev	-133.767.316	-98.892.800
Od tega:		
1. Stroški revidiranja letnega poročila	110.652	89.530
2. Druge storitve dajanja zagotovil	3.000	4.000
3. Stroški drugih nerevizijskih storitev	103.885	86.604

3.5.4 Stroški dela

	v EUR	
	2021	2020
1. Stroški plač	-25.068.084	-21.521.411
2. Stroški socialnih zavarovanj	-1.823.123	-1.487.122
3. Stroški pokojninskih zavarovanj	-3.086.717	-1.938.075
4. Drugi stroški dela	-3.664.479	-2.581.610
Skupaj stroški dela	-33.642.402	-27.528.217

V letu 2021 je bilo 65 zaposlenih za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe (zaposleni na podlagi individualne pogodbe) in jim je družba izplačala bruto osebne prejemke v višini 2.981.947 EUR.

3.5.5 Amortizacija

	v EUR	
	2021	2020
1. Amortizacija dolgoročnih neopredmetenih sredstev	-198.871	-193.747
2. Amortizacija zgradbe	-763.668	-679.204
3. Amortizacija pravice do uporabe sredstev	-591.079	-497.202
4. Amortizacija opreme, nadomestnih delov in drobnega inventarja	-4.334.066	-4.050.965
Skupaj amortizacija	-5.887.684	-5.421.118

3.5.6 Popravki terjatev in drugi poslovni odhodki

	v EUR	
	2021	2020
1. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri osnovnih sredstvih	-155.837	-777
2.. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri zalogah in terjatvah	-864.031	-813.945
<i>Od tega: popravki terjatev</i>	-348.769	0
3. Dajatve, ki niso odvisne od stroškov dela ali drugih vrst stroškov	-603.826	-790.846
Skupaj popravki terjatev in drugi poslovni odhodki	-1.623.694	-1.605.568

3.5.7 Finančni prihodki

	v EUR	
	2021	2020
1. Obrestni prihodki	6.801	4.085
2. Tečajne razlike	2.331.040	545.279
Skupaj finančni prihodki	2.337.841	549.364

3.5.8 Finančni odhodki

	v EUR	
	2021	2020
1. Obrestni odhodki	-175.573	-211.940
2. Tečajne razlike	-3.535.302	-1.620.323
Skupaj finančni odhodki	-3.710.875	-1.832.263

3.5.9 Obračunan davek

	v EUR	
	2021	2020
1. Poslovni izid pred davki	14.675.024	10.844.319
2. Popravek prihodkov na raven davčno priznanih	-1.500.176	-5.005.528
3. Popravek odhodkov na raven davčno priznanih	1.143.312	338.017
4. Uporaba davčnih olajšav	-3.374.789	-1.342.155
5. Uporaba davčnih izgub	0	0
6. Drugo	-1.172	-1.091.744
Skupaj davčna osnova	10.942.199	3.742.908
Obračun davka od dobička (19%)	-1.932.232	-1.311.816
Obračun davka od dobička (16,5%)	-192.961	-244.093
Obračun davka od dobička (15%)	-875.664	-479.617
Obračunan davek	-3.000.856	-2.035.526
Efektivna stopnja obračunanega davka	20%	19%

3.5.10 Odloženi davki

	v EUR					
	Balanca stanja		Izkaz uspeha		Vseobsegajoči donos	
	31.12.2021	31.12.2020	2021	2020	2021	2020
Odložene terjatve za davek						
1. Prenesene davčne izgube	0	0	0	0	0	0
1. Osnovna sredstva	2.026.865	999.195	949.957	645.825	77.713	-45.628
2. Zaloge	297.544	271.387	1.699	110.389	24.458	-5.084
3. Terjatve	75.210	37.816	37.394	0	0	0
4. Rezervacije	176.091	175.324	3.553	18.215	-2.785	12.888
Skupaj odložene terjatve za davek	2.575.710	1.483.721	992.603	774.429	99.385	-37.824

Skupna efektivna stopnja obračunanega davka za leto 2021 je 20 % (2020: 19 %). Skupaj davčni učinki za poslovno leto 2021 znašajo 2.008.253 EUR.

3.5.11 Finančni instrumenti in obvladovanje tveganj

Za zagotavljanje dolgoročnega stabilnega poslovanja je potrebno sprotno in temeljito spremljanje in ocenjevanje finančnih tveganj. Gre za tveganja, ki lahko negativno vplivajo na sposobnost ustvarjanja finančnih prihodkov, obvladovanja finančnih odhodkov in ohranjanja vrednosti finančnih sredstev.

Likvidnostno tveganje

Med finančnimi tveganji je izrednega pomena spremljanje likvidnostnega tveganja. Da bi se izognili težavam pri zagotavljanju tekoče likvidnosti, načrtujemo gibanje denarnega toka na prilivni in odlivni strani na letnem in mesečnem nivoju. S pomočjo ustreznih kreditnih linij za kratkoročno uravnavanje denarnih tokov v obliki revolving kreditov in dovoljenega limita na transakcijskem računu likvidnostno tveganje uspešno obvladujemo in zato izpostavljenost temu tveganju ocenjujemo kot nizko.

31.12.2021	Knjigov. vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	v EUR				
			do 6 mesecev	6-12 mesecev	1-2 leti	2-5 let	> 5 let
Neizvedene finančne obveznosti							
Nezavarovana bančna posojila	21.476.935	21.517.558	17.088.427	250.581	4.178.550	0	0
Zavarovana bančna posoila	6.156.327	6.252.851	1.069.840	1.065.006	1.630.864	2.400.511	0
Forward posel (USD, JPY)	15.241	15.241	15.241	0	0	0	0
Obveznosti iz najemov							
Obveznosti finančnega najema	2.254.972	2.254.972	286.676	286.676	1.224.861	420.678	36.080
Poslovne obveznosti							
Poslovne obveznosti	32.660.095	32.660.095	32.660.095	0	0	0	0
Skupaj	62.563.570	62.700.717	51.120.280	1.602.264	7.034.275	2.821.189	36.080

31.12.2020	Knjigov. vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	v EUR				
			do 6 mesecev	6-12 mesecev	1-2 leti	2-5 let	> 5 let
Neizvedene finančne obveznosti							
Nezavarovana bančna posojila	4.423.537	4.423.537	4.423.537	0	0	0	0
Zavarovana bančna posoila	9.978.760	10.158.600	1.686.911	1.479.554	2.618.670	4.191.675	0
Obveznosti iz najemov							
Obveznosti finančnega najema	2.044.333	2.044.333	815.708	815.708	191.308	610.424	55.725
Poslovne obveznosti							
Poslovne obveznosti	21.107.918	21.107.918	21.107.918	0	0	0	0
Skupaj	37.554.548	37.734.388	28.034.074	2.295.262	2.809.977	4.802.099	55.725

Kreditno tveganje

Kreditno tveganje zajema vsa tveganja, ki vplivajo na zmanjšanje gospodarske koristi zaradi plačilne nesposobnosti naših poslovnih partnerjev, ki lahko vodi do neizpolnjevanja njihovih pogodbenih obveznosti. Kreditna tveganja uspešno obvladujemo in zato izpostavljenost tem tveganjem ocenjujemo kot nizko.

Sredstva	v EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Kratkoročne poslovne terjatve	31.400.905	21.478.708
Dana kratkoročna posojila	450.000	450.000
Druge kratkoročne finančne naložbe	0	0
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	4.134.955	12.750.087
Skupaj	35.985.860	34.678.795

Terjatve tekoče spremljamo po poslovnih partnerjih in po zapadlosti ter s sprotno izterjavo in opominjanjem prispevamo k izboljševanju plačilne discipline kupcev. Poslovne terjatve do kupcev niso zavarovane. V poslovnem letu 2021 je Skupina oblikovala dodaten popravek vrednosti terjatev v višini 348.769 EUR.

V nadaljevanju je prikazana starostna struktura terjatev glede na zapadlost:

Terjatve do kupcev po zapadlosti	31.12.2021	31.12.2020
- nezapadlo	80,3%	82,5%
- zapadlo do 30 dni	15,0%	11,8%
- zapadlo od 31 do 60 dni	2,1%	0,3%
- zapadlo od 61 do 120 dni	1,4%	2,7%
- zapadlo od 121 do 180 dni	0,2%	0,2%
- zapadlo nad 180 dni	1,0%	2,6%
Skupaj	100,0%	100,0%

Valutno tveganje

Zaradi mednarodnega poslovanja je Skupina Elrad izpostavljena valutnemu tveganju zaradi spremembe tečaja USD, RMB, RSD, HKD, JPY, CHF in MXN, pri katerem se zaradi spremembe tečaja posamezne valute lahko zmanjšajo gospodarske koristi Skupine. Za zavarovanje tveganj v USD uporabljamo tudi valutne terminske pogodbe in valutne zamenjave. Izpostavljenost Skupine do valutnih tveganj ocenjujemo kot srednje.

Terjatve in obveznosti	Skupaj	v EUR							
		EUR	USD	RMB	RSD	HKD	JPY	MXN	CHF
31.12.2021									
Terjatve do kupcev	31.400.905	16.574.855	13.416.393	694.050	715.606	0	0	0	0
Obveznosti do dobaviteljev	-32.660.095	-10.599.779	-16.346.035	-5.074.713	-321.061	-123.839	-107.616	-77.529	-9.523
Izpostavljenost bilance stanja	-1.259.190	5.975.076	-2.929.642	-4.380.663	394.546	-123.839	-107.616	-77.529	-9.523

Terjatve in obveznosti	Skupaj	v EUR							
		EUR	USD	RMB	RSD	HKD	JPY	MXN	
31.12.2020									
Terjatve do kupcev	21.478.708	11.210.387	9.515.076	306.617	446.630	0	0	0	0
Obveznosti do dobaviteljev	-21.107.918	-7.494.050	-9.545.547	-3.383.798	-229.832	-64.484	-304.922	-85.285	-85.285
Izpostavljenost bilance stanja	370.791	3.716.337	-30.472	-3.077.181	216.798	-64.484	-304.922	-85.285	-85.285

Analiza občutljivosti spremembe tečaja USD, RMB in RSD:

Vpliv na poslovni izid pred davki	2021		2020	
	10%	-10%	10%	-10%
Sprememba navedene valute za				
RMB	398.242	-486.740	512.302	-626.147
USD	266.331	-325.516	-256.800	313.867
RSD	-35.868	43.838	-6.484	7.924

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje predstavlja možnost spremembe višine referenčne obrestne mere na finančnem trgu, predvsem zaradi že najetih kreditov v EUR, vezanih na spremenljivo obrestno mero (EURIBOR). Ocenjujemo, da je izpostavljenost Skupine do obrestnih tveganj nizka.

Finančni instrumenti	Knjigovodska vrednost		v EUR
	31.12.2021	31.12.2020	
Instrumenti s stalno obrestno mero			
Finančna sredstva	450.000	450.000	
Finančne obveznosti	9.519.784	6.440.507	
Instrumenti s spremenljivo obrestno mero			
Finančne obveznosti	18.113.477	7.961.791	

Varovanje izpostavljenosti obrestnemu tveganju poteka z uporabo:

- terminskega trga in s sklepanjem obrestnih zamenjav in
- z zadolževanjem s fiksno obrestno mero.

Vrednost finančnih obveznosti, zavarovanih z zamenjavami obrestnih mer	Knjigovodska vrednost		v EUR
	31.12.2021	31.12.2020	
Znesek zamenjav obrestnih mer	5.100.000	6.460.000	

Skupina uporablja »hedge accounting« za sklenjene obrestne zamenjave in zaradi učinkovitega varovanega razmerja rezultate ščitenja obrestnega tveganja pripozna neposredno v kapitalu.

Učinek obrestnih zamenjav	Knjigovodska vrednost		v EUR
	31.12.2021	31.12.2020	
Nerealizirana izguba učinkovitih poslov	86.629	181.791	

Analiza občutljivosti spremembe EURIBOR

			v EUR	
Vpliv na izkaz poslovnega izida			2021	
Sprememba EURIBOR za bazične točke	0,50%	0,25%	-0,25%	-0,50%
Vpliv na izkaz poslovnega izida (finančni odhodki)			0	0

			v EUR	
Vpliv na izkaz poslovnega izida			2020	
Sprememba EURIBOR za bazične točke	0,50%	0,25%	-0,25%	-0,50%
Vpliv na izkaz poslovnega izida (finančni odhodki)			-2.699	0

Hierarhija določanja poštene vrednosti - Prikaz poštene vrednosti terjatev in obveznosti, razvrščene v 1., 2. ali 3. raven v odvisnosti od načina vrednotenja poštene vrednosti.

Tabela prikazuje razvrstitev nefinančnih in finančnih instrumentov glede na izračun njihove poštene vrednosti. Skupina jih uvršča v tri ravni:

- raven 1 upošteva neprilagojeno kotirano ceno na delujočem trgu na datum merjenja;
- raven 2 upošteva vložke, ki niso kotirane cene, vključene v raven 1, in jih je mogoče neposredno ali posredno opazovati za sredstva ali obveznosti;
- raven 3 upošteva neopazovane vložke za sredstvo ali obveznost.

31.12.2021	v EUR				
	1.raven	2.raven	3.raven	Skupaj poštena vrednost	Skupaj knjigovod. vrednost
Poštena vrednost sredstev					
Dana kratkoročna posojila	0	0	450.000	450.000	450.000
Druge kratkoročne finančne naložbe	0	0	0	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	0	0	31.400.905	31.400.905	31.400.905
Denar in denarni ustrezniki	4.134.955	0	0	4.134.955	4.134.955
Skupaj sredstva za katera je poštena vrednost razkrita	4.134.955	0	31.850.905	35.985.860	35.985.860
Poštena vrednost obveznosti					
Dolgoročne finančne obveznosti	0	0	7.910.674	7.910.674	7.910.674
Kratkoročne finančne obveznosti	0	0	21.992.800	21.992.800	21.992.800
Dolgoročne poslovne obveznosti	0	0	0	0	0
Kratkoročne poslovne obveznosti	0	0	32.660.095	32.660.095	32.660.095
Skupaj obveznosti za katera je poštena vrednost razkrita	0	0	62.563.570	62.563.570	62.563.570

31.12.2020	v EUR				
	1.raven	2.raven	3.raven	Skupaj poštena vrednost	Skupaj knjigovod. vrednost
Poštena vrednost sredstev					
Dana kratkoročna posojila	0	0	450.000	450.000	450.000
Druge kratkoročne finančne naložbe	0	0	0	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	0	0	21.478.708	21.478.708	21.478.708
Denar in denarni ustrezniki	12.750.087	0	0	12.750.087	12.750.087
Skupaj sredstva za katera je poštena vrednost razkrita	12.750.087	0	21.928.708	34.678.795	34.678.795
Poštena vrednost obveznosti					
Dolgoročne finančne obveznosti	0	0	8.494.812	8.494.812	8.494.812
Kratkoročne finančne obveznosti	0	0	7.951.819	7.951.819	7.951.819
Dolgoročne poslovne obveznosti	0	0	0	0	0
Kratkoročne poslovne obveznosti	0	0	21.107.918	21.107.918	21.107.918
Skupaj obveznosti za katera je poštena vrednost razkrita	0	0	37.554.548	37.554.548	37.554.548

Upravljanje s kapitalom

Skupina Elrad ima interno določen ciljni delež kapitala vsaj 50%. Tudi konec leta 2021 Skupina ta cilj izpolnjuje, saj je delež kapitala v celotnih sredstvih zanašal 54,7% (31.12.2020: 61,7%). Finančni vzvod odraža delež financiranja dejavnosti Skupine Elrad z lastniškim kapitalom glede na zadolževanje. Koefficient finančnega vzvoda¹ je konec leta 2021 znašal 21,5 %, konec leta 2020 pa 19,1 odstotkov.

Finančni vzvod	Knjigovodska vrednost		v EUR
	31.12.2021	31.12.2020	
Koefficient finančnega vzvoda	21,46%	19,1 %	

¹ *Finančni vzvod = neto dolg/(kapital + neto dolg)*

3.6 DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Po datumu bilance stanja se je naše podjetje, tako kot vsa druga na regionalni in globalni ravni, še vedno sooča s posledicami COVID-19 (koronavirus). Dogodki povezani z epidemijo se spreminjajo na dnevni ravni in podjetje ima pripravljene ukrepe (in se tudi izvajajo) za vse deležnike (zaposlene, kupce, dobavitelje,...) in do izdaje mnenja večjih težav nismo beležili. Zavedamo se, da poslujemo v bolj rizičnem okolju, a do danes ni bilo dogodka, ki bi kakorkoli ogrozil delovanje podjetja. Proizvodnja v Sloveniji in Srbiji poteka, zagotovljena je tudi presežna likvidnost.

Prav tako do izdaje mnenja nismo beležili večjih težav zaradi vojne v Ukrajini.

Razen izpostavljenega dogodka ocenjujemo, da se po datumu bilance niso pojavili dogodki, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze in zaradi katerih bi morali opraviti dodatne postopke, da bi ugotovili, ali so ti dogodki pravilno prikazani v računovodskih izkazih.

3.7 POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Building a better
working world

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Lastnikom gospodarske družbe Elrad International d. o. o.

Mnenje

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze skupine Elrad (skupina), ki vključujejo konsolidiran izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2021 ter konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega položaja skupine na dan 31. decembra 2021 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od skupine in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen konsolidiranih računovodskih izkazov in našega mnenja o teh konsolidiranih računovodskih izkazih. Poslovodstvo je odgovorno za te druge informacije.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih ne vključuje drugih informacij in zato o njih ne izražamo nikakršnega zagotovila ali sklepa.

V zvezi z revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost, da te druge informacije preberemo in presodimo, ali so pomembno neskladne z konsolidiranimi računovodskimi izkazi ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali kako drugače zglejajo pomembno napačne. Poleg tega je naša odgovornost da ocenimo, ali so bile druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavnim zakonom ali predpisi in predvsem, ali so te druge informacije usklajene z zakonom ali predpisi glede formalnih zahtev in postopkov za pripravo drugih informacij z vidika pomembnosti in, ali bi neskladnost s temi zahtevami lahko vplivala na presoje, zasnovane na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov poročamo, kolikor lahko ocenimo, da:

- so druge informacije, ki opisujejo dejstva predstavljena v konsolidiranih računovodskih izkazih, v vseh pomembnih pogledih usklajene s konsolidiranimi računovodskimi izkazi; in
- da so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnim zakonom in predpisi.

Poleg tega je naša odgovornost da, na podlagi našega poznavanja in razumevanja družbe, ki smo ga pridobili med revizijo, poročamo o tem, ali druge informacije vsebujejo pomembno napačno navedbo. Na podlagi opravljenih postopkov v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili nobenih pomembnih napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva in odbora družbenika za konsolidirane računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče skupina, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Odbor družbenika je odgovoren za nadzor nad pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

**Building a better
working world**

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo nudi visoko stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov in okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje družbe kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;
- pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v zvezi s finančnimi informacijami podjetij ali poslovnih dejavnosti v skupini, da izrazimo mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za ustrezno usmerjanje, nadzor in izvedbo revizije skupine. Obenem smo izključno mi sami odgovorni za naše revizijsko mnenje.

Odbor družbenika med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in o pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Ljubljana, 30. september 2022

 Janez Uranič
 Direktor, Pooblaščen revizor
 Ernst & Young d.o.o.
 Dunajska cesta 111, Ljubljana

 Lidija Šinkovec
 Pooblaščen revizorka

ERNST & YOUNG
 Revizija, poslovno
 svetovanje d.o.o., Ljubljana 1

EURAQ
International